

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Neofilologii
Instytut Językoznawstwa

Suplement do rozprawy doktorskiej pt.

**Demokratyzacja języka urzędowego
Współczesne tendencje polityki językowej w Szwecji i w Polsce**

**Praca doktorska Mileny Hadryan
napisana pod kierunkiem
prof. dra hab. Witolda Maciejewskiego**

Poznań 2012

Spis treści

A. Tłumaczenie testu zgodności z zasadami <i>klarspråk</i> (<i>klarspråkstestet</i>)	1
B. Teksty i ankiety	5
1. Decyzja MOPR — wersja A (oryginał)	5
2. Decyzja MOPR — ankieta	7
3. Decyzja MOPR — wersja B (parafraza)	9
4. Decyzja MOPR — wersja C (parafraza)	12
5. Decyzja ZUS — wersja A (oryginał)	15
6. Decyzja ZUS — ankieta	17
7. Decyzja ZUS — wersja B	19
8. Informacja ZUS o stanie konta ubezpieczonego — wersja A (oryginał)	21
9. Informacja ZUS — ankieta	24
10. Informacja ZUS o stanie konta ubezpieczonego — wersja B	26
11. Ulotka ZUS dla emerytów — wersja A (oryginał)	30
12. Ulotka ZUS dla emerytów — ankieta	32
13. Ulotka ZUS dla emerytów — wersja B	34
14. Poradnik <i>Pomoc publiczna</i> — wersja A	36
15. Poradnik <i>Pomoc publiczna</i> — ankieta	40
16. Poradnik <i>Pomoc publiczna</i> — wersja B	42
17. Poradnik <i>Pomoc publiczna</i> — wersja C	46
18. <i>Broszura informacyjna do załącznika składanego wraz z zeznaniem PIT-28 (1)</i>	52
19. <i>Broszura informacyjna do załącznika składanego wraz z zeznaniem PIT-28 (2)</i>	53
20. <i>Broszura informacyjna do załącznika</i> — ankieta	54
21. Broszura <i>Ulga na dzieci</i>	55
22. Broszura <i>Ulga na dzieci</i> — ankieta	58
23. Klucz odpowiedzi do ankiet	60

Tłumaczenie testu zgodności z zasadami *klarspråk* (*klarspråkstestet*)¹

Rozpocznij test

Aby tekst był łatwy w czytaniu, musi być dostosowany do jego czytelników. Rozpocznij test odpowiadając na następujące pytania. Odpowiedzi będą towarzyszyć ci poprzez test przypominając, dla kogo piszesz i co chcesz osiągnąć.

Nazwij swój tekst

Opisz krótko swój tekst (maks. 150 znaków), np. „Decyzja budowlana dla Lisy Eriksson”.

Kim jest twój czytelnik?

Decyzja ma często wielu czytelników, patrzących na sprawę z różnych punktów widzenia. Odbiorca chce przede wszystkim wiedzieć, jakie sprawa znalazła rozstrzygnięcie i dlaczego. Jeśli odbiorca odwoła się od decyzji, wyższa instancja musi mieć wgląd do decyzji, by móc ocenić, czy decyzja jest właściwa.

Pisz przede wszystkim dla właściwego odbiorcy. On lub ona musi rozumieć decyzję i czuć, że jest ona napisana dla niego. Jednak oczywiście musisz tak skonstruować decyzję, by była ona ważna pod względem prawnym.

Opisz krótko twój czytelnika odpowiadając na następujące pytania:

- Co już wie twój czytelnik?
- Co chce wiedzieć?
- Jak bardzo jest zainteresowany treścią tekstu?
- Czy jest obyty z tekstami urzędowymi?

Co czytelnik powinien wiedzieć lub potrafić po przeczytaniu tekstu?

- rozumieć wynik, na przykład, czy jest to informacja pozytywna czy negatywna
- rozumieć, dlaczego wynik jest właśnie taki
- wiedzieć, z jakich przepisów wynika wynik
- potrafić wykonać jakąś czynność, np. zwrócić dług, napisać dokument i odesłać go lub uzupełnić brakujące dane
- potrafić sprawdzić, czy jego sprawa została właściwie zrozumiana
- potrafić sprawdzić, czy wzięto pod uwagę wszystkie fakty w sprawie
- wiedzieć, jak może dalej postępować dalej w sprawie
- inne:

¹ Tłumaczenie obejmuje część podstawową (pytania). Na *klarspråkstestet* składają się również komentarze. Oryginał *klarspråkstestet* znajduje na stronie <http://www.sprakradet.se/testet/>.

Pytania:

Ton wypowiedzi

1. Czy tekst zwraca się konsekwentnie **bezpośrednio** do czytelnika?

Tak – Wątpliwe – Nie – Nie jest to istotne dla mojego tekstu

Zaznacz „Nie jest to istotne dla mojego tekstu”, jeśli bezpośredni sposób zwracania się do czytelnika nie jest możliwy, np. jeśli decyzja dotyczy kilku osób, które należy wymieniać w 3.osobie liczby pojedynczej.

2. Czy wykorzystujesz możliwość określania nadawcy w 1.osobie liczby mnogiej (jako **my**)?

Tak – Wątpliwe – Nie

Zaznacz „Nie jest to istotne dla mojego tekstu”, jeśli bezpośredni sposób zwracania się do czytelnika nie jest możliwy, np. jeśli decyzja dotyczy kilku osób, które należy nazywać/określać w 3.osobie liczby pojedynczej.

3. Czy z tekstu jasno wynika, kto wykonuje daną czynność, tzn. czy posłujesz się „**zaludnionym**” językiem?

Tak – Wątpliwe – Nie

Treść

4. Czy tekst zawiera to, co czytelnik powinien wiedzieć i to, co wymagane jest przez prawo?

Tak – Wątpliwe – Nie

Dyspozycja tekstu

5. Czy odpowiedzi na najważniejsze pytania czytelnika umieszczone są na początku tekstu?

Tak – Wątpliwe – Nie

Tytuły

6. Czy tekst w tytule informuje o temacie sprawy?

Tak – Wątpliwe – Nie

7. Czy tekst zawiera tytuły adekwatne wobec treści danego fragmentu?

Tak – Wątpliwe – Nie

8. Czy tekst zawiera informacyjne podtytuły?

Tak – Wątpliwe – Nie

Różne części tekstu

Rozstrzygnięcie

9. Czy **rozstrzygnięcie** jest sformułowane w jasny i jednoznaczny sposób?

Tak – Wątpliwe – Nie

Odpowiedz na pytanie 10, tylko jeśli dotyczy ono danej decyzji

10. Czy **ewentualne warunki** dla danej decyzji są jasno podane w powiązaniu z decyzją?

Tak – Wątpliwe – Nie - Nie jest to istotne dla mojego tekstu

Uzasadnienie decyzji

11. Czy uzasadnienie decyzji jest umieszczone **pod osobnym tytułem**?

Tak – Nie

Odpowiedz na pytanie 12 w przypadku decyzji odmownej – całkowicie lub częściowo

12. Czy uzasadnienie decyzji jest sformułowane **w sposób całkowicie zrozumiały**?

Tak – Wątpliwe – Nie

Przebieg sprawy

Odpowiedz na pytanie 13, jeśli przedstawienie przebiegu sprawy jest potrzebne.

13. Czy zdajesz relację z **badania sprawy**, tak aby odbiorca mógł prześledzić przebieg sprawy?

Tak – Wątpliwe – Nie

Odpowiedz na pytanie 14, tylko jeśli wskazówki dotyczące dalszego działania są potrzebne.

14. Czy odbiorca otrzymuje wskazówki dotyczące **dalszego działania** w sprawie, na przykład czy od decyzji można się odwołać czy nie?

Tak – Wątpliwe – Nie

Akapity i powiązania

15. Czy tekst jest podzielony na **akapity**, a nowy akapit poprzedzony jest interlinią?

Tak – Wątpliwe – Nie

16. Czy podział na akapity jest **logiczny** i czy jedna myśl [w oryginale „tok myślowy”] zawarta jest w jednym akapicie?

Tak – Wątpliwe – Nie

17. Czy istnieją wyraźne **powiązania** między zwrotami odnoszącymi się do tej samej rzeczy? Czy używasz na przykład zaimków lub form określonych rzeczowników zamiast powtarzać ten sam wyraz? Przykład: *en ersättning, den* lub *ersättning*.

Tak – Wątpliwe – Nie

18. Czy stosujesz spójniki podkreślające związki między poszczególnymi akapitami, na przykład ponieważ, lecz, dlatego że, mimo że, mianowicie?

Tak – Wątpliwe – Nie

19. Czy wyraźne są odniesienia wewnątrz tekstu?

(Czy na przykład unikasz W odniesieniu do powyższego ...)

Tak – Wątpliwe – Nie

Zdania złożone

20. Czy tekst zawiera **zdania o zmiennej długości** – krótkie (około 10 wyrazów) i dłuższe (do 25 wyrazów)?

Tak – Wątpliwe – Nie

21. Czy zdania złożone mają **prostą budowę** i nie zawierają na przykład zdań wtrąconych i nienaturalnego szyku?

Tak – Wątpliwe – Nie

22. Czy **ważna informacja** umieszczana jest na początku zdania?

Tak – Wątpliwe – Nie

23. Czy stosujesz **wypunktowania**, aby podane informacje były przejrzyste?

Tak – Wątpliwe – Nie

Wyrazy i zwroty

24. Czy tekst jest wolny od **nominalizacji** obciążających tekst? (czy piszesz np. *innan du betalar in beloppet* [zanim wpłacisz kwotę] zamiast użyć rzeczownika *innan betalningen av beloppet görs* [zanim dokonasz wpłaty])?

Tak – Wątpliwe – Nie

25. Czy tekst jest wolny od **zbyt długich wyrazów**? (czy piszesz na przykład *fråga* [kwestia] zamiast *frågeställning* [postawienie kwestii])?

Tak – Wątpliwe – Nie

26. Czy stosujesz **krótkie przyimki** (o) zamiast niejasnych **przysłówek** *angående* (odnośnie do), *avseende* (odnośnie do), *beträffande* (odnośnie do), *gällande* (odnośnie do), *rörande*?

Tak – Wątpliwe – Nie

27. Czy używasz **współczesnego i zrozumiałego słownictwa** zamiast przestarzałego, sztywnego i biurokratycznego? (Czy na przykład piszesz *Någon är skyldig att ...* [Ktoś jest zobowiązany ...] *Någon ska ...* [Ktoś powinien ...] zamiast *Det åligger någon att ...*, *Det ankommer någon ...* [Ktoś jest obowiązany ...])

Tak – Wątpliwe – Nie

28. Czy używasz **konkretnych wyrazów** (czy piszesz na przykład *träd* [drzewo] zamiast *vegetationselement* [element wegetacyjny])?

Tak – Wątpliwe – Nie

29. Czy wyjaśniasz **wyrazy specjalistyczne i skróty**, które decyzja musi zawierać?

Tak – Wątpliwe – Nie

30. Czy unikasz **modnych wyrazów, zapożyczeń z języka angielskiego i wyrazów obcych**?

Tak – Wątpliwe – Nie

31. Czy dokładnie sprawdziłeś (sprawdziłaś), czy w tekście nie ma **błędów ortograficznych lub innych błędów językowych**?

Tak – Wątpliwe – Nie

Teksty i ankiety

DECYZJA MOPR wersja A (oryginal)

Wersja A

Proszę przeczytać poniższe wprowadzenie i następnie odpowiedzieć na pytania do tekstu.

Beata Bielska jest matką sześciorga dzieci i dostaje zasiłek na dzieci. W październiku 2007 otrzymała poniższą decyzję od Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

ID 175163

Poznań, dnia 31-10-2007

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych
I Dodatków Mieszkaniowych
ul. Wszystkich Świętych 1, 61-843 Poznań

MOPR.XII.1244/5510/22726/07

**Pan/Pani Bielska Beata
zam. Matejki 3/3
Poznań**

DECYZJA

Na podstawie art.15a, art. 2 pkt. 1, art.4, art.5, art. 6, art. 8 pkt. 4a, art. 12a ust. 2, art. 24, art.26, art.32 ust. 2, ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (t.j. Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) w zw. § 1 uchwały Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2006r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego (nr CIII/1198/2006) oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn.zm.) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. Nr 130, poz. 903), art. 104 k.p.a. (t.j. Dz.U. Nr 98, poz. 1071 z 2000 r. z późn. zm.) po rozpatrzeniu sprawy z wniosku z dnia 06-09-2007 Pana/Pani **BIELSKA BEATA**, PESEL: **631202907635**:

Podwyższam dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na BIELSKA JADWIGA, BIELSKA WANDA, BIELSKI IGNACY o kwotę 100,- zł miesięcznie, który finansowany będzie ze środków własnych Gminy Miasta Poznań na okres od 01-09-2007 do 31-08-2008.

II. Świadczenie płatne najpóźniej do ostatniego dnia każdego miesiąca na konto osobiste.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31-10-2007 nr **MOPR.XII.1244/5510/22725/07** przyznano Panu/Pani dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 80 zł miesięcznie na okres **01-09-2007 do 31-08-2008** na **BIELSKA JADWIGA, BIELSKA WANDA, BIELSKI IGNACY**.

Uchwałą Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2006 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego (CIII/1198/IV/2006) podniesiono począwszy od dnia 01 stycznia 2007 dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, o kwotę 100,- zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

W związku z powyższym spełnia Pan/Pani przesłanki do otrzymania powyższego dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej finansowanego ze środków własnych gminy na **BIELSKA JADWIGA, BIELSKA WANDA, BIELSKI IGNACY** w okresie od 01-09-2007 do 31-08-2008.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz stan faktyczny orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu Al.Niepodległości 16/18 za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych ul.Wszystkich Świętych 1, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Wniesienie odwołania w terminie zgodnie z art 130 § k.p.a. (Dz.U. Nr 98, poz. 1071 z 2000 r., z późn.zm.) wstrzymuje wykonanie decyzji (wypłatę świadczeń rodzinnych)
2. Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na wniosek osoby uprawnionej, począwszy od miesiąca, w którym został on złożony wraz z wymaganymi dokumentami (art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych).
3. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych osoba otrzymująca świadczenie rodzinne jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia organu wypłacającego świadczenia rodzinne o zmianach w liczbie członków rodziny lub innych zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń.
4. Zgodnie z art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych osoba, która pobrała nienależnie świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu.
Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się:
 - 1) świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
 - 2) świadczenia rodzinne przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia.
5. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 lipca, świadczenia rodzinne przysługujące za miesiąc wrzesień wypłaca się do dnia 30 września, natomiast w przypadku wniosków złożonych od dnia 1 sierpnia do 30 września, świadczenia rodzinne przysługujące za miesiąc wrzesień wypłaca się do dnia 31 października.
6. W przypadku wygaśnięcia orzeczenia o niepełnosprawności od którego posiadania uzależnione jest przyznanie świadczeń, osoba uprawniona jest zobowiązana do złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wraz z dokumentem orzeczenia lub dokumentem potwierdzającym złożenie wniosku o wydanie orzeczenia w Miejskim Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wygasło prawo do świadczenia rodzinnego.

XXX

Pieczęć urzędowa

Podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego

Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz.U. 2006r., Nr 225, poz. 1635) niniejsza decyzja nie podlega opłacie skarbowej.

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Sporządził/sporządziła Nowak Arleta

DECYZJA MOPR wersja A (oryginał)

Ankieta do tekstu decyzji MOPR

A) Proszę o zakreślenie po **jednej** odpowiedzi, którą Pan(i) uważa za właściwą.

1) Ile będzie wynosiło świadczenie na jedno dziecko?

- a) 100 zł.
- b) 180 zł.
- c) 100 zł na pierwszych dwoje dzieci (Jadwigę i Wandę), 180 zł na trzecie dziecko (Ignacego).

2) Wysokość tego świadczenia wynika:

- a) z decyzji MOPR i uchwały Rady Miasta Poznania.
- b) tylko z decyzji MOPR.
- c) tylko z uchwały Rady Miasta Poznania.

3) Kiedy osoba starająca się o zasiłek otrzyma zasiłek za wrzesień, jeśli złoży wniosek w sierpniu?

- a) do 31 lipca
- b) do 30 września
- c) do 31 października

4) Co oznacza „nowy okres zasiłkowy”?

- a) następny okres od 1 września do 31 sierpnia
- b) następny rok szkolny
- c) następny rok kalendarzowy

5) Jeśli świadczenie jest uzależnione od orzeczenia o niepełnosprawności a orzeczenie to wygasa w lutym, to nowy wniosek o świadczenie wraz z nowym orzeczeniem (lub potwierdzeniem złożenia wniosku o orzeczenie) należy złożyć

- a) do końca lutego
- b) do końca marca
- c) do końca marca – wraz z orzeczeniem – lub do końca lutego – wraz z potwierdzeniem złożenia wniosku o orzeczenie

6) Odwołanie od decyzji należy wysłać albo doręczyć do:

- a) Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu
- b) Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych
- c) Do jednej lub drugiej z tych instytucji.

DECYZJA MOPR wersja A (oryginał)

B)

1) Proszę podać przybliżony czas, który poświęcił(-a) Pan(-i) na czytanie tekstu i odpowiedź na pytania w punkcie A): minut

2) Ile razy czytał(a) Pani ten tekst? razy

3) Jak ocenia Pan(-i) tekst tej decyzji? – Proszę podkreślić wybrane określenia:

Decyzja jest: zrozumiała zawiała zbyt długa niezbyt długa

logiczna nielogiczna precyzyjna nieprecyzyjna przyjazna nieprzyjazna

uprzejma nieuprzejma starannie zredagowana niestarannie zredagowana

4) Jeśli chce Pan(-i) skomentować tę decyzję własnymi słowami, można to zrobić w tym miejscu:

C)

1) Czy czasami otrzymuje Pan(-i) pisma z urzędów? - Proszę zakreślić: tak nie

2) Jak ocenia Pan(-i) te pisma? - Proszę podkreślić wybrane odpowiedzi.

a) Są zrozumiałe

b) Czasami mam trudności ze zrozumieniem ale radzę sobie sam(-a).

c) Czasami mam wątpliwości i wtedy pytam urzędnika.

d) Czasami mam wątpliwości i pytam jakąś osobę z mojego otoczenia.

e) Czytając pisma urzędowe mam wrażenie, że urząd jest wobec mnie przyjazny.

f) Czytając pisma urzędowe mam wrażenie, że urząd traktuje mnie z góry.

3) Czy otrzymując pisma urzędowe czyta Pan(i) tekst „pouczenia”?

Tak, bo

Nie, bo

4) Jeśli nie czyta Pan(i) pism urzędowych, proszę dokończyć zdanie:

Nie czytam pism z urzędów, bo

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55+

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe
średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.

miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców

miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców

wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

DECYZJA MOPR wersja B

wersja B (parafraza)

Proszę przeczytać poniższe wprowadzenie i następnie odpowiedzieć na pytania do tekstu.

Beata Bielska jest matką pięciorga dzieci i dostaje zasiłek na dzieci. W październiku 2007 otrzymała poniższą decyzję od Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (MOPR) dotyczącą trójki jej dzieci.

ID 175163

Poznań, 31.10.2007

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych
i Dodatków Mieszkaniowych
ul. Wszystkich Świętych 1, 61-843 Poznań

MOPR.XII.1244/5510/22726/07
PESEL: 631202907635
Pani BEATA BIELSKA
zam. ul. Matejki 3/3
Poznań

DECYZJA

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie po rozpoznaniu Pani wniosku z dnia 06.09.2007 podwyższa dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na dzieci: JADWIGĘ BIELSKĄ, WANĘ BIELSKĄ i IGNACEGO BIELSKIEGO o kwotę 100,- zł miesięcznie począwszy od 1 września 2007 do 31 sierpnia 2008.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.10.2007 (nr **MOPR.XII.1244/5510/22725/07**) przyznano Pani dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości **80 zł** miesięcznie w okresie **01.09.2007** do **31.08.2008** na dzieci: **JADWIGĘ BIELSKĄ, WANĘ BIELSKĄ i IGNACEGO BIELSKIEGO.**

Rada Miasta Poznania wydała w dniu 26 września 2006 r. uchwałę w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego (CIII/1198/IV/2006) ze środków własnych gminy. W uchwale tej Rada Miasta podwyższyła dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej o kwotę 100,- zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego. Wobec powyższego należało podwyższyć dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (t.j. Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) - art.15a, art. 2 pkt. 1, art.4, art.5, art. 6, art. 8 pkt. 4a, art. 12a ust. 2, art.24, art.26, art.32 ust. 2
- Uchwała Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2006r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego (nr CIII/1198/2006)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn.zm.)

DECYZJA MOPR wersja B

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. Nr 130, poz. 903)
- Kodeks postępowania administracyjnego – ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. (tekst jednolity z dnia 9.10.2000r. Dz. U. Nr 98 poz. 1071 ze zm.) – art. 104

PRAWO DO ODWOŁANIA

Od decyzji może się Pani odwołać do **Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu, Al.Niepodległości 16/18** – w ciągu **14 dni** od dnia doręczenia decyzji - za pośrednictwem **MOPR**.

Odwołanie należy zatem wysłać lub doręczyć na adres MOPR:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych
ul.Wszystkich Świętych 1, 61-843 Poznań.

Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, czyli wypłatę świadczeń rodzinnych (art 130 § k.p.a. - Dz.U. Nr 98, poz. 1071 z 2000 r., z późn.zm.).

INFORMACJA

Podwyższony **dodatek w całkowitej wysokości 180,- zł** miesięcznie na każde z wymienionych dzieci będzie Pani otrzymywać w okresie **od 01.09.2007 do 31.08.2008**. Świadczenie to będzie wpływać na Pani konto osobiste najpóźniej do ostatniego dnia każdego miesiąca.

XXX

Pieczęć urzędowa
i stanowiska służbowego

Podpis z podaniem imienia, nazwiska

Decyzja ta nie podlega opłacie skarbowej (art. 2 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej -Dz.U. 2006r., Nr 225, poz. 1635)

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

Sporządził/sporządziła Arleta Nowak

POUCZENIE

1. Prawo do świadczeń rodzinnych przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej, poczynając od miesiąca, w którym został on złożony wraz z wymaganymi dokumentami (art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych).
Przykład: wniosek ze wszystkimi dokumentami został złożony w kwietniu - świadczenie przyznaje się od kwietnia.
2. Osoba otrzymująca świadczenie rodzinne jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia urzędu wypłacającego świadczenia rodzinne o zmianach w liczbie członków rodziny lub innych zmianach, które mają wpływ na prawo do świadczeń (art. 25 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych).
Przykład: zmienił się dochód rodziny lub jedno z dzieci założyło własną rodzinę.
3. Osoba, która otrzymała nienależne świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się (art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych):
 - świadczenia rodzinne, które zostały wypłacone, chociaż nastąpiły zmiany powodujące ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub części. - jeżeli osoba pobierająca te świadczenia została pouczona o braku prawa do ich pobierania w przypadku nastąpienia takich zmian;
Przykład: pełnoletnie dziecko, na które pobiera się zasiłek zakończyło edukację, a zasiłek pobierany był nadal.
 - świadczenia rodzinne, które zostały przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia.
Przykład: wnioskodawca podał zaniżony dochód rodziny.
4. Jeśli osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na **nowy okres zasiłkowy (obejmujący miesiące od września do sierpnia kolejnego roku)** złoży wniosek wraz z dokumentami do 31 lipca, świadczenia rodzinne przysługujące za wrzesień wypłaca się w terminie do 30 września. Natomiast w przypadku wniosków złożonych w okresie od 1 sierpnia do 30 września, świadczenia rodzinne przysługujące za wrzesień wypłaca się w terminie do 31 października.
5. Jeżeli wygasło **orzeczenie o niepełnosprawności**, które jest warunkiem przyznania świadczenia, osoba uprawniona powinna złożyć wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wraz z orzeczeniem lub dokumentem potwierdzającym złożenie wniosku o wydanie orzeczenia w Miejskim Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Dokumenty te należy złożyć w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wygasło prawo do świadczenia rodzinnego.
Przykład: orzeczenie wygasa w kwietniu, wniosek wraz z dokumentem należy złożyć do końca maja.

Wersja C

Proszę przeczytać uważnie tekst decyzji na temat świadczeń rodzinnych i następnie odpowiedzieć na pytania w ankiecie.

Poznań, 31.10.2007

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych
i Dodatków Mieszkaniowych
ul. Wszystkich Świętych 1, 61-843 Poznań

MOPR.XII.1244/5510/22726/07
PESEL: 631202907635
Pani Beata Bielska
ul. Matejki 3/3
Poznań

Decyzja

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podwyższa dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na dzieci: Jadwigę Bielską, Wandę Bielską i Ignacego Bielskiego o kwotę 100,- zł miesięcznie począwszy od 1 września 2007 do 31 sierpnia 2008.

Podwyższony dodatek w całkowitej wysokości 180,- zł miesięcznie na każde z wymienionych dzieci będzie Pani otrzymywać w okresie od 01.09.2007 do 31.08.2008.

Świadczenie to będzie wpływać na Pani konto osobiste najpóźniej do ostatniego dnia każdego miesiąca.

Uzasadnienie

Na Pani wniosek z dnia 6.09.2007 przyznano Pani dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 80 zł miesięcznie w okresie od 01.09.2007 do 31.08.2008 na troje dzieci: Jadwigę, Wandę i Ignacego — decyzja z dnia 31.10.2007 nr MOPR.XII.1244/5510/22725/07.

Dodatek ten podniesiono na podstawie uchwały Rady Miasta CIII/1198/IV/2006 z 26.09.2006 o kwotę 100,- zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego. Podwyższony podatek finansowany będzie ze środków własnych gminy Miasta Poznań.

Podstawa prawna

- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (t.j. Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) - art.15a, art. 2 pkt. 1, art.4, art.5, art. 6, art. 8 pkt. 4a, art. 12a ust. 2, art.24, art.26, art.32 ust. 2
- Uchwała Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2006r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego (nr CIII/1198/2006)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn.zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. Nr 130, poz. 903)
- Kodeks postępowania administracyjnego – ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. (tekst jednolity z dnia 9.10.2000r. Dz. U. Nr 98 poz. 1071 ze zm.) – art. 104

Pouczenie zgodnie z art. 25 i art. 30 ustawy o świadczeniach rodzinnych

Musi Pan/i niezwłocznie zawiadomić Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), jeżeli:

- zmieni się liczba członków rodziny, pozostających na Pani/Pana utrzymaniu
- wzrośnie dochód rodziny.

Będzie Pan/i musiał/a zwrócić świadczenie, jeżeli:

- nie zawiadomi Pan/i o takiej zmianie sytuacji rodziny, w której nie spełnia Pan/i kryteriów dla świadczenia
- przedstawił/a Pan/i ustnie lub pisemnie nieprawdziwe informacje lub dokumenty na temat sytuacji Pana/Pani rodziny.

Informacje

- MOPR jest urzędem, który z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania rozpatruje wnioski o świadczenia rodzinne. Do wniosku należy załączyć dokumenty na temat sytuacji rodziny. MOPR udziela szczegółowych informacji na miejscu lub telefonicznie — telefon **061 646 33 44**.
- Jeśli Pan/i spełnia kryteria świadczenia, MOPR przyznaje świadczenie od miesiąca, w którym złożył/a Pan/i wniosek wraz z odpowiednimi dokumentami.
- Okres zasiłkowy trwa od września do sierpnia następnego roku. Jeśli złoży Pan/i wniosek z wymaganymi dokumentami do 31 lipca, świadczenie za wrzesień otrzyma Pan/i do 30 września. Jeśli natomiast wniosek złoży Pan/i między 1 sierpnia a 30 września, świadczenie za wrzesień otrzyma Pan/i do 31 października.

Orzeczenie o niepełnosprawności

Jeśli do poprzedniego wniosku o świadczenie załączył/a Pan/i orzeczenie o niepełnosprawności, prosimy sprawdzić, czy jest ono w dalszym ciągu ważne. Jeśli nie — może Pan/i złożyć wniosek o świadczenie rodzinne wraz z ważnym orzeczeniem lub z zaświadczeniem z Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, że złożył/a Pan/i wniosek o nowe orzeczenie.

Będzie Pan/i dalej otrzymywał/a świadczenie rodzinne, jeżeli złoży Pan/i wniosek o świadczenie najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym wygasło prawo do świadczenia rodzinnego.

Prawo do odwołania

Od tej decyzji może się Pan/i odwołać do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu, Al.Niepodległości 16/18.

Odwołanie należy wysłać lub złożyć w terminie 14 dni od otrzymania decyzji na adres:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych
ul.Wszystkich Świętych 1, Poznań

Jeśli wniesie Pan/i odwołanie, wypłata świadczenia zostanie wstrzymana.

Ankieta do tekstu decyzji MOPR

wersja B3

A) Proszę o zakreślenie po **jednej** odpowiedzi, którą Pan(i) uważa za właściwą.

1) Ile będzie wynosiło świadczenie?

- a) 100 zł na każde z dzieci.
- b) 180 zł na każde z dzieci.
- c) 100 zł na pierwszych dwoje dzieci (Jadwiga i Wanda), 180 zł na trzecie dziecko (Ignacy).

2) Wysokość tego świadczenia wynika:

- a) z decyzji MOPR i uchwały Rady Miasta Poznania.
- b) tylko z decyzji MOPR.
- c) tylko z uchwały Rady Miasta Poznania.

3) Kiedy osoba starająca się o zasiłek otrzyma zasiłek za wrzesień, jeśli złoży wniosek w sierpniu?

- a) do 31 lipca
- b) do 30 września
- c) do 31 października

4) Co oznacza „nowy okres zasiłkowy”?

- a) następny okres od 1 września do 31 sierpnia
- b) następny rok szkolny
- c) następny rok kalendarzowy

5) Jeśli świadczenie jest uzależnione od orzeczenia o niepełnosprawności a orzeczenie to wygasa w lutym, to nowy wniosek o świadczenie wraz z nowym orzeczeniem (lub potwierdzeniem złożenia wniosku o orzeczenie) należy złożyć

- a) do końca lutego
- b) do końca marca
- c) do końca marca – wraz z orzeczeniem – lub do końca lutego – wraz z potwierdzeniem złożenia wniosku o orzeczenie

6) Odwołanie od decyzji należy wysłać albo doręczyć do:

- a) Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu
- b) Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych
- c) Do jednej lub drugiej z tych instytucji.

DECYZJA ZUS wersja A

wersja A

Proszę przeczytać następujące wprowadzenie i następnie odpowiedzieć na pytania do tekstu.

Anna Kowalska prowadzi działalność gospodarczą. 12 marca 2007r. złożyła wniosek w Oddziale ZUS o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami ZUS. Jako osoba pracująca również na umowie o pracę opłaca samodzielnie do ZUS tylko składkę na ubezpieczenie zdrowotne, natomiast jej pracodawca opłaca pełną składkę, jak za każdego zatrudnionego.

**ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
ODDZIAŁ W POZNANIU**

ul.Dąbrowskiego 12 tel. (0-61) 841-60-00, telefax (061) 841-15-51
e-mail: zus.poznan@optimedia.pl

**Pani
Anna Kowalska
ul.Szkolna 10 m. 3
64-864 Poznań**

Znak: 2900000/DK-411-108/2007/ 78116785

Poznań, 19 marca 2007r.

DECYZJA NR 108/2007

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Poznaniu, działając na podstawie art. 217, art. 218 i art. 219 kodeksu postępowania administracyjnego – ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. (tekst jednolity z dnia 9.10.200r., Dz. U. Nr 98 poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 83b oraz w oparciu o art. 47 ust. 1 pkt. 1, art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Z 2007r. nr 11 poz. 74), § 3 ust. 1, §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. Nr 165 poz. 1197 ze zm.) w sprawie wniosku złożonego w dniu 12 marca 2007r. przez Panią Annę Kowalską o wydanie zaświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu składek

o d m a w i a

wydania zaświadczenia o żądanej treści.

UZASADNIENIE

W dniu 12 marca 2007r. Pani Anna Kowalska złożyła w Oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wniosek o wydanie zaświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu składek w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 218 kodeksu postępowania administracyjnego – ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. (tekst jednolity z dnia 9.10.2000r., Dz. U. Nr 98 poz. 1071 ze zm.) zasadniczą kwestią było potwierdzenie określonego stanu faktycznego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Poznaniu, uwzględniając dane, którymi dysponuje nie stwierdził zaistnienia stanu faktycznego, który uzasadniałby wydanie przedmiotowego zaświadczenia.

Zgodnie z art.45 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek jest zobowiązany do przesłania deklaracji rozliczeniowej oraz opłacania składki za dany miesiąc w terminie do 10-go dnia następnego miesiąca.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. – ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. Z 2005r. Nr 8 poz. 60 ze zm.).

Zgodnie z § 3 ust. 1, § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczenia składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze w deklaracji rozliczeniowej płatnik składek rozlicza składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, a dokumenty rozliczeniowe i płatnicze oznacza odpowiednimi numerami według zasad określonych przez Zakład. Zakład zaś dokonuje rozliczenia wpłaconej przez płatnika składek wpłaty na podstawie deklaracji rozliczeniowej zgodnie z oznaczeniem dokonany przez płatnika składek na dokumencie płatniczym.

Z zebranej w sprawie dokumentacji wynika, że Pani Anna Kowalska złożyła dokumenty rozliczeniowe za okres od 01/1999r. do 02./2007r. z rozliczeniem należnej składki tylko na ubezpieczenie zdrowotne. Z prowadzonej przez Oddział Zakładu ewidencji wynika również, że na koncie Pani Anny Kowalskiej figuruje zaległość z tytułu różnicy należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc 02/2007r.

Mając na uwadze powyższe Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Poznaniu nie znajduje podstaw do pozytywnego rozpatrzenia wniosku złożonego przez Panią Annę Kowalską w dniu 12 marca 2007r. i orzekł jak w sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 219 kodeksu postępowania administracyjnego – ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. (tekst jednolity z dnia 9.10.2000r. Dz. U. Nr 98 poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 83b ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. nr 11 poz. 74) odmowa wydania zaświadczenia o żądanej treści następuje w formie decyzji.

POUCZENIE

Niniejsza decyzja podlega zaskarżeniu przez wniesienie odwołania do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu ul.Kamiennogórska 26 w terminie jednego miesiąca od jej doręczenia, zgodnie z uregulowaniem art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 11 poz. 74) za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

XXXX

[pieczęć z imieniem, nazwiskiem i funkcją osoby podpisującej]

DECYZJA ZUS wersja A

Ankieta do tekstu decyzji ZUS

A) Proszę o zakreślenie po jednej odpowiedzi, którą Pan(i) uważa za właściwą.

- 1) Anna Kowalska nie otrzyma zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami ZUS, ponieważ
 - a) rozliczała się ze składek tylko na ubezpieczenie zdrowotne.
 - b) rozliczała się ze składek tylko na ubezpieczenie zdrowotne i nie opłaciła składki za luty 2007.
 - c) nie opłaciła składki na ubezpieczenie zdrowotne za luty 2007.
 - d) nie opłacała żadnych składek.
 - e) Nie rozumiem, dlaczego.
- 2) Od tej decyzji Anna Kowalska może się odwołać. Odwołanie należy wysłać lub doręczyć do:
 - a) do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu.
 - b) do Oddziału ZUS.
 - c) do jednej lub drugiej z tych instytucji.

B)

- 1) Proszę podać przybliżony czas, który poświęcił(-a) Pan(-i) na czytanie tekstu i odpowiedź na pytania w punkcie A)? - minut(y)
- 2) Ile razy czytał(a) Pan(i) tekst?- raz(y)
- 3) Jak ocenia Pan(-i) tekst decyzji? – Proszę podkreślić.

Decyzja jest: zrozumiała zawiała zbyt długa niezbyt długa
logiczna nielogiczna precyzyjna nieprecyzyjna przyjazna nieprzyjazna
uprzejma nieuprzejma starannie zredagowana niestarannie zredagowana

- 4) Jeśli chce Pan(-i) skomentować tę decyzję własnymi słowami, można to zrobić w tym miejscu:

.....

DECYZJA ZUS wersja A

- C) 1) Czy czasami otrzymuje Pan(-i) pisma z urzędów? - Proszę podkreślić: tak nie
2) Jak ocenia Pan(-i) te pisma? - Proszę podkreślić wybrane odpowiedzi.

- a) Są zrozumiałe.
- b) Czasami mam trudności ze zrozumieniem ale radzę sobie sam(-a).
- c) Czasami mam wątpliwości i wtedy pytam urzędnika.
- d) Czasami mam wątpliwości i pytam jakąś osobę z mojego otoczenia.
- e) Czytając pisma urzędowe mam wrażenie, że urząd jest wobec mnie przyjazny.
- f) Czytając pisma urzędowe mam wrażenie, że urząd traktuje mnie z góry.

- 3) Jeśli nie czyta Pan(i) pism z urzędów, proszę dokończyć zdanie:

Nie czytam pism z urzędów, bo

Czytał(a)bym je chętniej, gdyby

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55 +

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe

średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.

miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców

miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców

wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

DECYZJA ZUS wersja B

wersja B

Proszę przeczytać następujące wprowadzenie i następnie odpowiedzieć na pytania do tekstu

Anna Kowalska prowadzi działalność gospodarczą. 12 marca 2007r. złożyła wniosek w Oddziale ZUS o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami ZUS. Jako osoba pracująca również na umowie o pracę opłaca samodzielnie do ZUS tylko składkę na ubezpieczenie zdrowotne, natomiast jej pracodawca opłaca pełną składkę, jak za każdego zatrudnionego.

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ODDZIAŁ W POZNANIU

ul.Dąbrowskiego 12 tel. (0-61) 841-60-00, telefax (061) 841-15-51
e-mail: zus.poznan@optimedia.pl

**Pani
Anna Kowalska
ul.Szkolna 10 m.3
61-864 Poznań**

Znak: 2900000/DK-411-108/2007/ 78116785

Poznań, 19 marca 2007 r.

Pani wniosek o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek

DECYZJA NR 108/2007

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Poznaniu odmawia wydania Pani zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

SPRAWA

W dniu 12 marca 2007r. złożyła Pani w Oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wniosek o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

UZASADNIENIE

Z zebranej dokumentacji wynika, że złożyła Pani deklaracje rozliczeniowe za okres od 01/1999 do 02/2007 z rozliczeniem należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne. Oddział ZUS ustalił, że poza prowadzoną działalnością gospodarczą jest Pani jednocześnie zatrudniona na umowie o pracę. Jest Pani zatem zobowiązana do opłacania jedynie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Ustaliliśmy, że na Pani koncie brak jest należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc 02/2007 (177,36 zł). Składki te płatne są do 10. dnia kolejnego miesiąca, t.j. w tym przypadku składka była płatna do 10.03.br. Zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek wydamy dopiero po uzupełnieniu przez Panią należnej składki wraz z odsetkami za zwłokę (Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie pobiera odsetek za zwłokę, jeżeli ich wysokość nie przekracza kwoty 6,60 zł).

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - art. 82 ust. 1.

Przepisy dotyczące odsetek za zwłokę:

- Ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych – art. 23 i art.47 ust.1 pkt. 1.
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 ze zm) – art. 53 § 3, art. 55 § 1 i § 2
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. - § 2.1.
- Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 1 marca 2006r. w sprawie stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych

PRAWO DO ODWOŁANIA

Od niniejszej decyzji może się Pani odwołać do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu ul.Kamiennogórska 26 w ciągu jednego miesiąca od daty doręczenia decyzji. Odwołanie należy wysłać lub doręczyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Poznaniu.

Przepisy dotyczące odwołania:

- Ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 11 poz. 74) - art. 83 ust. 2, art. 83b
- Kodeks postępowania administracyjnego – ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. (tekst jednolity z dnia 9.10.2000r., Dz.U. nr 98, poz. 1071 ze zm.) – art. 219

XXX

[stempel z imieniem, nazwiskiem i funkcją osoby podpisującej]

wersje A

21

Pani/Pan
Anna Kowalska
ul. Szkolna 2/5
61-860 Poznań

**Informacja o stanie konta ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych
według stanu na dzień 31 grudnia 2009r.**

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesyła informację o stanie Pani/Pana konta ubezpieczonego identyfikowanego w Centralnym Rejestrze Ubezpieczonych numerami:

PESEL 581012 01962

NIP 88111432171

Seria i numer dowodu osobistego/paszportu (tylko w przypadku braku numeru PESEL i/lub NIP)

.....

1. Zwaloryzowane składki na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek na otwarte fundusze emerytalne: 50405.48 zł.
2. Zwaloryzowany kapitał początkowy: 198351.02 zł.
3. Składki na otwarte fundusze emerytalne:
 - należne 21952.52 zł,
 - odprowadzone 21954.75 zł.
4. Hipotetyczna emerytura (I filar) jaką uzyskałby ubezpieczony (według stanu konta na dzień 31 grudnia 2009r.) w wieku**:
emerytalnym 1024.83 zł.

Wyżej wykazana hipotetyczna emerytura obrazuje szacunkową wysokość emerytury, wyliczoną poprzez podzielenie sumy - zewidencjonowanych za okres do 31 grudnia 2009r. - składek na ubezpieczenie emerytalne i kapitału początkowego, z uwzględnieniem waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia dla wieku, dla którego podawana jest wysokość hipotetycznej emerytury - ustalone wg tablicy trwania życia, obowiązującej w dniu 31 grudnia 2009r.

5. Hipotetyczna emerytura (I filar) jaką uzyskałby ubezpieczony (z uwzględnieniem hipotetycznej kwoty składek za każdy pełny miesiąc do osiągnięcia wieku - jak niżej) w wieku**:
emerytalnym 1245.91 zł.

Wyżej wykazana hipotetyczna emerytura obrazuje szacunkową wysokość emerytury, wyliczoną poprzez podzielenie sumy - zewidencjonowanych za okres do 31 grudnia 2009r. - składek na ubezpieczenie emerytalne i kapitału początkowego, z uwzględnieniem waloryzacji oraz hipotetycznej kwoty składek przez średnie dalsze trwanie życia dla wieku, dla którego podawana jest wysokość hipotetycznej emerytury - ustalone wg tablicy trwania życia, obowiązującej w dniu 31 grudnia 2009r.

Jako hipotetyczną kwotę składek przyjmuje się kwotę uzyskaną przy założeniu, że za każdy pełny miesiąc brakujący do wieku, dla którego podawana jest wysokość hipotetycznej emerytury, na koncie ubezpieczonego byłaby ewidencjonowana składka, w wysokości średniej miesięcznej kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, z dotychczasowego okresu ubezpieczenia.

- (**) jeżeli ubezpieczony przekroczył wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny i nie wystąpił o ustalenie emerytury, hipotetyczną emeryturę podaje się dla jego faktycznego wieku oraz kolejnych pięciu lat.

Uwaga !

Podane w informacji kwoty hipotetycznej emerytury nie mogą być podstawą do jakichkolwiek

roszczeń.

Ponadto Zakład informuje, że kobiety, urodzone po dniu 31 grudnia 1948r., będące członkami otwartego funduszu emerytalnego, mają prawo do uzyskania – obok emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – okresowej emerytury kapitałowej ze środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym.

Jeżeli jednak kwota tych środków – ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura – jest niższa od 20-krotności obowiązującej w tym dniu kwoty dodatku pielęgnacyjnego, środki te zwiększają podstawę obliczenia emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Składki na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek na otwarte fundusze emerytalne za ostatnie 12 miesięcy kalendarzowych, w wysokości nominalnej, w podziale na miesiące:

Rok- miesiąc	Kwota składki*	Płatnik składek
2009-01	578.13	POZNAŃ
2009-02	287.42	POZNAŃ
2009-03	287.42	POZNAŃ
2009-04	1020.62	POZNAŃ
2009-05	287.42	POZNAŃ
2009-06	287.42	POZNAŃ
2009-07	287.42	POZNAŃ
2009-08	287.42	POZNAŃ
2009-09	445.78	POZNAŃ
2009-10	305.01	POZNAŃ
2009-11	305.01	POZNAŃ
2009-12	305.01	POZNAŃ

* Kwoty oznaczone znakiem (*) to kwoty składki opłaconej przez osobę samodzielnie opłacającą składki na ubezpieczenie emerytalne lub opłaconej za osobę współpracującą z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność

Szczegółowe wyjaśnienia w sprawie danych wykazanych w informacji, sposobu ich weryfikacji oraz trybu postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości itp. – można uzyskać na stronach internetowych Zakładu: www.mojaskladka.zus.pl i www.mojaemerytura.zus.pl

Wszelkie informacje można uzyskać także:

- dzwoniąc na ogólnopolską infolinię ZUS (aktualny numer oraz szczegóły dotyczące działania infolinii są dostępne na stronie internetowej Zakładu www.zus.pl),
- w każdej terenowej jednostce ZUS, najlepiej w jednostce właściwej ze względu na miejsce zamieszkania.

Wydruk komputerowy nie wymaga podpisu.

Szanowni Państwo,

przesyłając Państwu „*Informację o stanie konta ubezpieczonego w ZUS*” według stanu na 31 grudnia 2009 roku proszę o weryfikację zawartych w niej danych oraz sprawdzenie, czy otrzymali Państwo wszystkie należne *Informacje* za poprzednie lata (tj. lata z okresu 1999-2008).

Jednocześnie informuję, że dane wykazane w *Informacjach* są odzwierciedleniem danych zapisanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS w oparciu o dokumenty przekazane przez płatników składek (np. pracodawców, zleceniodawców) i będą odpowiednio uwzględniane przy przyznawaniu i wyliczaniu emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli zatem stwierdzą Państwo, że *Informacja* zawiera nieprawidłowości, powinni Państwo jak najszybciej wyjaśnić to u swojego płatnika składek, a w razie braku takiej możliwości – zgłosić reklamację w ZUS.

Jeśli nie otrzymaliście Państwo którejkolwiek z *Informacji* z okresu 1999-2008, powinni Państwo zgłosić w tej sprawie reklamację w ZUS. Reklamację taką można zgłosić:

- na dedykowanym formularzu ZUS ZRU lub w postaci dowolnie sformułowanego pisma:
 - osobiście – w najbliższej terenowej jednostce organizacyjnej ZUS (w tym przypadku istnieje możliwość uzyskania brakującej *Informacji* „od ręki”),
 - za pośrednictwem poczty – do najbliższej terenowej jednostki organizacyjnej ZUS, (wykaz jednostek organizacyjnych Zakładu i wzór formularza ZUS ZRU znajduje się na stronie internetowej www.zus.pl),
- telefonicznie, dzwoniąc na ogólnopolską infolinię ZUS 0-801-400-400 (czynną od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 18⁰⁰),
- drogą elektroniczną – wykorzystując formularz dostępny poprzez serwis internetowy Zakładu pod adresem <http://eup.zus.pl/> (wymagane jest posiadanie bezpiecznego podpisu elektronicznego).

Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące informowania ubezpieczonych o stanie konta w ZUS, m.in. podstaw prawnych, celu informowania, zakresu danych wykazywanych w *Informacjach* za poszczególne lata, sposobu weryfikacji danych oraz sposobu postępowania ubezpieczonych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w otrzymanych *Informacjach* lub w przypadku nieotrzymania *Informacji* za dany rok, znajdują się na stronach internetowych Zakładu www.zus.pl (w serwisie: www.mojaskladka.zus.pl).

Pozostaję z szacunkiem

Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń i Składek
Agata Izdebska

Ankieta do Informacji ZUS o stanie konta

Ankieta do Informacji o stanie konta ubezpieczonego w ZUS

A) Proszę o zakreślenie po **jednej** odpowiedzi, którą Pan/i uważa za właściwą.

1. Czego dotyczy ta *Informacja*?
 - a) ZUS informuje o wysokości przyznanej emerytury.
 - b) ZUS prosi o weryfikację danych zawartych w *Informacji*.
 - c) ZUS informuje, że po *Informacje* z lat ubiegłych należy zgłosić się do płatnika składek (pracodawcy lub zleceniodawcy).

2. Czy hipotetyczna emerytura w wysokości 1024,83 zł, jest szacunkową emeryturą, którą Pani Kowalska może otrzymać
 - a) w 2010 roku?
 - b) w wieku emerytalnym, jeśli będzie pracować do osiągnięcia wieku emerytalnego?
 - c) w wieku emerytalnym, jeśli przestałaby pracować w 2010 roku?

3. Czy hipotetyczna emerytura w wysokości 1245,91 zł, jest szacunkową emeryturą, którą Pani Kowalska może otrzymać
 - a) w 2010 roku?
 - b) w wieku emerytalnym, jeśli będzie pracować do osiągnięcia wieku emerytalnego?
 - c) w wieku emerytalnym, jeśli przestałaby pracować w 2010 roku?

4. Czy pani Kowalska dostanie emeryturę kapitałową, jeśli należy do OFE?
 - a) tak
 - b) nie
 - c) tak, jeśli zgromadzone środki będą odpowiednio duże

Ankieta do Informacji ZUS o stanie konta

B)

1) Proszę określić, ile czasu poświęcił/a Pan/i na czytanie tego tekstu?

2) Jak ocenia Pan/i ten tekst? – Proszę podkreślić wybrane określenia:

Informacja jest: zrozumiała zawiera zbyt długa niezbyt długa
logiczna nielogiczna precyzyjna nieprecyzyjna przyjazna nieprzyjazna
uprzejma nieuprzejma starannie zredagowana niestarannie zredagowana

3) Ewentualny komentarz własny:

.....

Proszę podkreślić wybraną odpowiedź:

- 1) Czy dostaje Pan/i takie *Informacje z ZUS*? Tak Nie
- 2) Jeśli tak — czy zapoznaje się Pan/i z tymi *Informacjami*? Tak Nie
- 3) Jeśli nie zapoznaje się Pan/i z *Informacjami z ZUS*— to dlaczego?
 - a) Informacje o mojej przyszłej emeryturze są dla mnie nieistotne.
 - b) Te teksty są zbyt trudne.
 - c) Inne powody (proszę podać):

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55 +

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe

średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.
miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców
miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców
wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

Informacja o stanie konta (wersja B)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Poznań, ul. Dąbrowskiego 12
60-908 Poznań
znak: 2300000/006439747/2009/01

Poznań, 03.11.2010

Pani
Anna Kowalska
ul. Szkolna 2/5
61-860 Poznań

Informacja o stanie konta ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych według stanu na dzień 31 grudnia 2009

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesyła informacje o stanie Pani konta ubezpieczonego, które w Centralnym Rejestrze Ubezpieczonych identyfikuje się numerami:

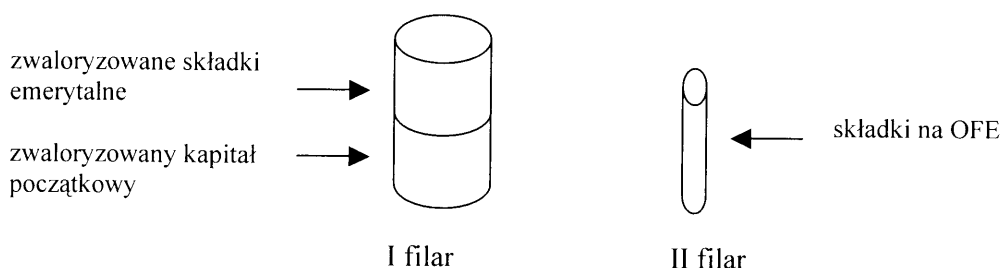
PESEL 58101201962

NIP 8811432174

Seria i numer dowodu osobistego/paszportu
(tylko jeśli brak numeru PESEL i/lub NIP)

Pani przyszła emerytura z I i II filaru

Na Pani koncie ubezpieczonego są gromadzone środki, które stanowią źródło Pani przyszłej emerytury. Emerytura ta składać się będzie z I filaru pochodzącego ze składek na ubezpieczenie emerytalne (na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych) i — jeśli należy Pani do otwartych funduszy emerytalnych (OFE) — z II filaru pochodzącego ze składek na otwarte fundusze emerytalne (OFE). Zależnie od wartości środków zgromadzonych w OFE otrzyma Pani okresową emeryturę kapitałową lub środki te podwyższą podstawę Pani emerytury w I filarze (patrz strona 2).

Stan Pani konta ubezpieczonego na dzień 31 grudnia 2009 wyniósł:

- zwaloryzowane składki na ubezpieczenie emerytalne w I filarze (czyli składki emerytalne z wyłączeniem składek na otwarte fundusze emerytalne): **50405,48 zł**
- zwaloryzowany kapitał początkowy: **198351,02 zł**
- składki na otwarte fundusze emerytalne (OFE):
 - należne **21952,52 zł**
 - odprowadzone **21954,75 zł**

4. Pani hipotetyczna emerytura z I filaru

Pani hipotetyczną emeryturę z I filaru podajemy w dwóch wariantach (wariant pierwszy i wariant drugi). Oba warianty są szacunkowe i nie mogą być podstawą jakichkolwiek roszczeń.

Obliczenie obu wariantów opiera się na stanie Pani konta emerytalnego w I filarze w ZUS z dnia 31 grudnia 2009 roku oraz średnim dalszym trwaniu życia dla wieku emerytalnego kobiet (60 lat), które wynika z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu 31 grudnia 2009 roku.

Wariant pierwszy — 1024,83 zł

Jest to hipotetyczna emerytura z I filaru, jaką uzyskałaby Pani w wieku emerytalnym dla kobiet (60 lat), gdyby od 1 stycznia 2010 roku do osiągnięcia przez Panią wieku emerytalnego nie były odprowadzane składki na ubezpieczenie emerytalne.

Ten wariant hipotetycznej emerytury oblicza się dzieląc sumę składek na ubezpieczenie społeczne i kapitału początkowego, po ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwania życia dla wieku emerytalnego kobiet (60 lat).

Wariant drugi — 1245,91 zł

Jest to hipotetyczna emerytura z I filaru, jaką uzyskałaby Pani w wieku emerytalnym dla kobiet (60 lat), gdyby odprowadzane były składki na ubezpieczenie emerytalne w hipotetycznej wysokości za każdy pełny miesiąc do osiągnięcia przez Panią wieku emerytalnego dla kobiet.

Wariant drugi hipotetycznej emerytury oblicza się dzieląc sumę składek na ubezpieczenie społeczne i kapitału początkowego, po ich waloryzacji, oraz składek na ubezpieczenie emerytalne w hipotetycznej wysokości, przez średnie dalsze trwania życia dla wieku emerytalnego kobiet.

Składki na ubezpieczenie emerytalne w hipotetycznej wysokości to średnia miesięczna kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z Pani dotychczasowego okresu ubezpieczenia.

Kobiety, które urodziły się po 31 grudnia 1948 roku a przed 1 stycznia 1969 roku

Kobiety, które urodziły się po 31 grudnia 1948 roku a przed 1 stycznia 1969 roku i należą do otwartego funduszu emerytalnego (OFE), mają prawo — poza prawem do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych — do okresowej emerytury kapitałowej ze środków zgromadzonych na Pani rachunku w OFE.

Jeżeli jednak wysokość środków na rachunku w OFE jest niższa od 20-krotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego, środki te zwiększają podstawę obliczenia emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość tych środków ustala się na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego przyznanie emerytury.

Urodziła się Pani w 1958 roku, a zatem ZUS ustali, czy otrzyma Pani okresową emeryturę kapitałową ze środków zgromadzonych na Pani rachunku w OFE na miesiąc przed Pani przejściem na emeryturę.

Informacja o stanie konta (wersja B)

Urodziła się Pani w 1958 roku, a zatem ZUS ustali, czy otrzyma Pani okresową emeryturę kapitałową ze środków zgromadzonych na Pani rachunku w OFE na miesiąc przed Pani przejściem na emeryturę.

5. Składki na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek na otwarte fundusze emerytalne za ostatnie 12 miesięcy kalendarzowych:

Rok—miesiąc	Kwota składki*	Płatnik składek
2009-01	578,13	Drukarnia Poznań
2009-02	287,42	Drukarnia Poznań
2009-03	287,42	Drukarnia Poznań
2009-04	1020,62	Drukarnia Poznań
2009-05	287,42	Drukarnia Poznań
2009-06	287,42	Drukarnia Poznań
2009-07	287,42	Drukarnia Poznań
2009-08	287,42	Drukarnia Poznań
2009-09	445,78	Drukarnia Poznań
2009-10	305,01	Drukarnia Poznań
2009-11	305,01	Drukarnia Poznań
2009-12	305,01	Drukarnia Poznań

Kwoty oznaczone znakiem (*) to kwoty składki opłaconej przez osobę samodzielnie opłacającą składki na ubezpieczenie emerytalne lub opłaconej za osobę współpracującą z osobą, która prowadzi pozarolniczą działalność.

Ten wydruk komputerowy nie wymaga podpisu.

Prosimy o weryfikację danych zawartych w *Informacji*

Prosimy o weryfikację danych zawartych w *Informacji*, ponieważ dane te stanowią podstawę do przyznania i wyliczenia Pani emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jeżeli w trakcie weryfikacji stwierdzi Pani, że *Informacja* zawiera nieprawidłowości, powinna Pani jak najszybciej wyjaśnić to u swojego płatnika składek (np. pracodawcy, zleceniodawcy), który przekazał dane do ZUS. Jeżeli jest to niemożliwe, powinna Pani zgłosić reklamację w ZUS.

Na stronach internetowych ZUS: www.mojaskladka.zus.pl i www.mojaemerytura.zus.pl może Pani otrzymać szczegółowe wyjaśnienia na temat danych zawartych w informacji, sposobu ich weryfikacji i postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości

Informacje te może Pani także uzyskać

- dzwoniąc na infolinię ZUS 0 801 400 400
- odwiedzając dowolną terenową jednostkę ZUS — najlepiej jednostkę właściwą ze względu na Pani miejsce zamieszkania

Adresy jednostek terenowych ZUS oraz wzór formularza ZUS ZRU znajdzie Pani na stronie internetowej www.zus.pl

Informacja o stanie konta (wersja B)

Jeżeli nie otrzymała Pani którejkolwiek z informacji za lata 1999-2008

Jeżeli nie otrzymała Pani którejkolwiek z informacji za lata 1999-2008, powinna Pani zgłosić reklamację w ZUS. Reklamację można zgłosić

- na formularzu ZUS ZRU lub w dowolnie sformułowanym piśmie, osobiście lub drogą pocztową — do najbliższej terenowej jednostki ZUS — wzór formularza ZUS ZRU znajdzie Pani na stronie internetowej www.zus.pl
- telefonicznie dzwoniąc na ogólnopolską infolinię ZUS 0-801-400-400 (poniedziałek — piątek 8.00-18.00)
- drogą elektroniczną na formularzu dostępnym pod adresem ZUS <http://eup.zus.pl> (potrzebny jest bezpieczny podpis elektroniczny)

Ulotka ZUS dla emerytów (wersja A)

W 2005 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych dostarczył emerytom, rencistom i osobom pobierającym świadczenie lub zasiłek przedemerytalny następującą ulotkę na temat przysługującego im świadczenia.

Proszę zapoznać się z tekstem ulotki i następnie odpowiedzieć na pytania do tekstu.

ZUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Szanowni Państwo,

Ta informacja przeznaczona jest dla:

- emerytów,
 - rencistów,
 - pobierających świadczenie lub zasiłek przedemerytalny,
- którzy swoje świadczenia otrzymali w marcu tego roku.

Jeśli w zeszłym roku mieliście dochód niższy niż **9 tysięcy 600 zł** czyli mniej niż **800 zł netto miesięcznie**, to macie prawo do dodatku pieniężnego. Musicie jednak sami o niego wystąpić. Uważnie przeczytajcie tę informację, byście wiedzieli, jak i kiedy wystąpić o dodatek.

Kto ma prawo do dodatku?

Mają do niego prawo wszyscy emeryci, renciści, także ci, którzy mają rentę socjalną oraz osoby pobierające świadczenie lub zasiłek przedemerytalny, jeśli ich dochód nie przekroczył w ubiegłym roku 9 tysięcy 600 złotych.

Uwaga!

Dochód oznacza kwotę pomniejszoną o podatek dochodowy, koszty uzyskania przychodu, czy składki ubezpieczeniowej w przypadku pracujących czy prowadzących swoją firmę. Ważne więc, ile Państwo mieliście pieniędzy netto a nie to w jakiej wysokości brutto macie przyznane świadczenie.

Ważne!

Ale przy liczeniu dochodu nie możecie pominąć żadnego dochodu. Jeśli ktoś dodatkowo pracował lub prowadził własną działalność gospodarczą albo ma dochody z gospodarstwa rolnego, musi dodać do siebie wysokość zarobków oraz świadczenia, jak i innych dochodów i dopiero wtedy policzyć dochód. Jeśli jest niższy niż 9600 zł – możecie wystąpić o dodatek.

Jeżeli jesteście w związku małżeńskim, to do dochodu uprawniającego do dodatku, musicie też wliczyć kwoty zarobione czy uzyskane, jak np. emeryturę lub rentę, przez męża lub żonę. Sumuje się je, a potem dzieli na pół. Jeśli na jedną osobę wciąż przypadło w zeszłym roku mniej niż 9600 zł netto – możecie wystąpić o dodatek.

Ulotka ZUS dla emerytów (wersja A)

Gdy zaś w Państwa rodzinie więcej niż jedna osoba dostaje rentę rodzinną, to dochód w rodzinie liczony jest w ten sposób, że dodajecie do siebie dochody uzyskiwane przez wszystkich członków rodziny, a potem kwotę tę dzielicie przez ich liczbę. I znów sprawdzacie czy jest to mniej niż 9600 zł za ubiegły rok.

Jeśli opiekujecie się dzieckiem, które dostaje rentę rodzinną, to po to by zorientować się czy przysługuje mu dodatek musicie zsumować dochody swoje i dziecka, a potem podzielić je na pół.

Ile wynosi dodatek?

To dziesięć procent różnicy pomiędzy kwotą 9600 zł, a dochodem przypadającym na jedną osobę w rodzinie.

Przykład:

Jeśli mieliście Państwo co miesiąc 650 zł, czyli 7800 zł wyniósł dochód w całym 2004 r. to macie prawo do dodatku w kwocie 180 zł

9600 zł – 7800 zł = 1800 zł

1800 zł : 10 = 180 zł

Dodatek nie będzie przyznany jeżeli jego kwota będzie niższa niż 20 zł.

Uwaga!

Jeżeli ktoś pobiera więcej niż jedno świadczenie np. emeryturę wraz z połową renty inwalidy wojennego, przysługuje mu tylko jeden dodatek pieniężny, choć do dochodu liczone są pieniądze z obu świadczeń.

Jak o niego wystąpić?

Jeśli policzyliście swój dochód w ubiegłym roku i uważacie, że macie prawo do dodatku musicie o niego wystąpić, a ZUS sprawdzi Wasze uprawnienia.

Jeśli dostajecie tylko świadczenia z ZUS – wystarczy Wasze oświadczenie. Jeśli dodatkowo pracowaliście, prowadziliście firmę lub posadę ma jeszcze wasz małżonek musicie dołączyć informację o dodatkowych dochodach wraz z dokumentami potwierdzającymi te dochody.

Kiedy macie to zrobić?

Macie czas do końca lipca. Ale jeśli się pospieszycie i wystąpicie do 30 czerwca to otrzymacie dodatek do 31 sierpnia 2005 r.

Ci którzy zrobią to później dostaną go do dnia 30 września 2005 r.

Uwaga!

Roszczenie przedawnia się 30 września 2005 r., co oznacza, że wnioski zgłoszone po tym dniu spotkają się z odmową przyznania i wypłaty dodatku.

Bliższe informacje można uzyskać w każdej placówce Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz w serwisie internetowym ZUS pod adresem www.zus.pl.

Ulotka ZUS dla emerytów (wersja A)

Ankieta do ulotki ZUS (dodatek pieniężny) - wersja A

A) Proszę podkreślić jedną odpowiedź, którą Pan/Pani uważa za poprawną:

1. Dodatek mogli otrzymać renciści, emeryci i osoby pobierające świadczenie lub zasiłek przedemerytalny,
 - a) jeśli otrzymywali świadczenie (rentę, emeryturę itp.) w marcu 2005 roku, a ich dochód netto w tym samym roku nie przekraczał 9600 zł.
 - b) jeśli otrzymywali świadczenie (rentę, emeryturę itp.) w marcu 2005 r., a ich dochód netto w 2004 roku nie przekraczał 9600 zł.
 - c) jeśli otrzymywali świadczenie (rentę, emeryturę itp.) w marcu 2005 r. i ich dochód netto w 2004 roku wraz z dochodem małżonka nie przekraczał 9600 zł.
2. Przy obliczaniu dochodu netto emeryta, rencisty lub osoby otrzymującej świadczenie przedemerytalne należało uwzględnić
 - a) tylko rentę lub emeryturę otrzymywaną przez danego emeryta lub rencistę.
 - b) tylko renty i emerytury otrzymywane w rodzinie emeryta lub rencisty.
 - c) wszystkie dochody otrzymywane w rodzinie emeryta lub rencisty.
3. Osoba, która otrzymywała np. emeryturę i połowę renty, a jej roczny dochód nie przekraczał 9 600 zł,
 - a) miała prawo do jednego dodatku.
 - b) miała prawo do 1,5 dodatku.
 - c) miała prawo do dwóch dodatków.
4. Do kiedy najpóźniej należało wystąpić o dodatek?
 - a) do 31 lipca 2005 r.
 - b) do 31 sierpnia 2005 r.
 - c) do 30 września 2005 r.

Ulotka ZUS dla emerytów (wersja A)

B)

- 1) Proszę podać przybliżony czas, jaki poświęcił(-a) Pan(-i) na czytanie tekstu i odpowiedź na pytania w punkcie A)? - minut(y)
- 2) Ile razy czytał(a) Pan(i) tekst? - raz(y)
- 3) Jak ocenia Pan(-i) tekst ulotki? – Proszę podkreślić wybrane określenia:

Ulotka jest: przystępna nieprzystępna zbyt długa niezbyt długa
ciekawa nieciekawa starannie zredagowana niestarannie zredagowana

Ewentualny komentarz własny:

Proszę podkreślić wybraną odpowiedź:

- 1) Czy otrzymuje Pan(-i) czasami ulotki informacyjne z urzędów? Tak Nie
- 2) Czy otrzymuje je Pan(i) do domu? Tak Nie
- 3) Czy przynosi Pan(i) je z urzędu? Tak Nie
- 4) Jak ocenia Pan(-i) te ulotki? - Proszę podkreślić wybrane odpowiedzi.
 - a) Są zrozumiałe.
 - b) Czasami mam trudności ze zrozumieniem.
- 5) Czy uważa Pan(i), że urzędy powinny publikować więcej ulotek informacyjnych?
Tak Nie

- 3) Jeśli nie czyta Pan(i) ulotek z urzędów, proszę dokończyć zdanie:

Nie czytam ulotek, bo

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55 +

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe

średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.
miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców
miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców
wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

Ulotka ZUS dla emerytów wersja B

W 2005 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych dostarczył emerytom, rencistom i osobom pobierającym świadczenie lub zasiłek przedemerytalny następującą ulotkę na temat przysługującego im świadczenia.

Proszę zapoznać się z tekstem ulotki i następnie odpowiedzieć na pytania do tekstu.

ZUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Szanowni Państwo,

Ta informacja przeznaczona jest dla:

- emerytów
- rencistów
- pobierających świadczenie lub zasiłek przedemerytalny

którzy otrzymywali swoje świadczenia przynajmniej do marca tego roku (2005).

Jeśli Państwa dochód w ubiegłym roku (2004) był **niższy niż 9 600 zł** (czyli **800 zł netto miesięcznie**) mają Państwo prawo do **dodatku pieniężnego**. O ten dodatek muszą Państwo jednak wystąpić sami. W tej ulotce znajdują Państwo informacje, w jaki sposób i kiedy wystąpić o dodatek.

Kto ma prawo do dodatku?

Mają do niego prawo wszyscy emeryci i renciści, także ci, którzy mają rentę socjalną lub rodzinną oraz osoby pobierające świadczenie lub zasiłek przedemerytalny - jeśli ich dochód netto nie przekroczył w ubiegłym roku 9 600 złotych.

Co to jest dochód netto?

Dochód netto to przychód pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, składki na ubezpieczenie społeczne i podatek dochodowy. W uproszczeniu jest to kwota otrzymywana „na rękę”, a nie wysokość przyznanego świadczenia czy wynagrodzenia.

Sumowanie dochodów z różnych źródeł

Przy obliczaniu swojego dochodu netto nie mogą Państwo pominąć żadnego dochodu. Jeśli ktoś dodatkowo pracował, prowadził własną działalność gospodarczą lub miał dochody z gospodarstwa rolnego, musi zsumować wysokość świadczenia i wysokość dochodów netto osiągniętych z innych źródeł. Jeśli zsumowany dochód jest niższy niż 9600 zł – mogą Państwo wystąpić o dodatek.

Jeżeli pozostają Państwo w związku małżeńskim, to do swojego dochodu netto muszą Państwo również dodać kwoty zarobione czy uzyskane (np. emeryturę lub rentę) przez męża lub żonę. Uzyskaną sumę należy podzielić przez dwa. Jeśli na jedną osobę przypadać będzie w dalszym ciągu mniej niż 9600 zł, mogą Państwo wystąpić o dodatek.

Jeśli w Państwa rodzinie więcej niż jedna osoba pobiera rentę rodzinną, to dochód w rodzinie oblicza się dodając do siebie dochody uzyskiwane przez wszystkich członków

Ulotka ZUS dla emerytów wersja B

rodziny, a uzyskaną kwotę dzieląc przez liczbę członków rodziny. I tak jak w poprzednim przykładzie, aby otrzymać dodatek – uzyskana kwota musi być niższa niż 9600 zł

Jeśli opiekują się Państwo dzieckiem, które otrzymuje rentę rodzinną, to należy również zsumować dochody swoje i dziecka, a następnie podzielić je przez dwa, aby móc stwierdzić, czy dziecku przysługuje dodatek pieniężny.

Ile wynosi dodatek?

Dodatek pieniężny wynosi 10% różnicy między kwotą 9600 zł, a dochodem przypadającym na jedną osobę w rodzinie.

Przykład: Jeśli otrzymywali Państwo co miesiąc 650 zł, czyli Państwa dochód za cały ubiegły rok wyniósł 7800 zł, to mają Państwo prawo do dodatku w wysokości 180 zł

$$\begin{aligned}9600 \text{ zł} - 7800 \text{ zł} &= 1800 \text{ zł} \\1800 \text{ zł} \times 10\% &= 180 \text{ zł}\end{aligned}$$

Dodatek nie zostanie przyznany, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 20 zł.

Dwa świadczenia – jeden dodatek

Jeśli ktoś pobiera więcej niż jedno świadczenie np. emeryturę i połowę renty inwalidy wojennego, przysługuje mu tylko jeden dodatek pieniężny, choć do dochodu wlicza się kwoty obu świadczeń.

Jak wystąpić o dodatek?

Jeśli obliczyli Państwo swój dochód netto za ubiegły rok i wynosi on Państwa zdaniem mniej niż 9 600 zł, to proszę wystąpić o niego do ZUS, który sprawdzi Państwa uprawnienia.

Jeśli otrzymują Państwo tylko świadczenia z ZUS – wystarczy Państwa oświadczenie. Jeśli Państwo dodatkowo pracowali, prowadzili firmę lub Państwa małżonek pracuje, należy dołączyć informację o dodatkowych dochodach wraz z odpowiednimi dokumentami.

Kiedy należy wystąpić o dodatek?

Można to zrobić **do końca lipca**. Jeśli się Państwo pospieszą i wystąpią o dodatek do 30 czerwca, otrzymają go Państwo do 31 sierpnia 2005 r. Osoby, które zrobią to później, otrzymają dodatek do dnia 30 września 2005 r.

Termin ostateczny

Ostateczny termin na zgłoszenie wniosku o dodatek upływa z dniem **30 września 2005r.** Po tym terminie roszczenie to przedawnia się, co oznacza, że wnioski zgłoszone po 30 września spotykają się z odmową przyznania i wypłaty dodatku.

Bliższe informacje mogą Państwo uzyskać w każdej placówce Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz w serwisie internetowym ZUS pod adresem www.zus.pl.

Rozdział 3. Pomoc publiczna

Rozdział poświęcony został zagadnieniom związanym z pomocą publiczną, rodzajom pomocy publicznej, jakiej może udzielić Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wymaganej dokumentacji obowiązującej w tym zakresie, konsekwencjami uznania wsparcia jako pomocy publicznej i obliczaniem jej wartości.

3.1. Dlaczego wniosek o udzielenie ulgi trzeba badać pod kątem przepisów dotyczących pomocy publicznej ?

Podstawową zasadą obowiązującą we wspólnotowym prawie konkurencji jest ogólny zakaz udzielania pomocy ze środków publicznych w jakiejkolwiek formie, która grozi zakłóceniem konkurencji oraz jest niezgodna z regułami wspólnego rynku w zakresie, w jakim narusza wymianę handlową. Wyżej wymieniona zasada wynika z zapisu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹ (TFUE). Zarówno przepisy TFUE jak i prawa krajowego przewidują jednakże szereg przypadków znoszących powyższy zakaz.

Za podmiot podlegający przepisom z zakresu pomocy publicznej należy uznać przedsiębiorcę, a więc osobę prowadzącą działalność gospodarczą, w tym także w zakresie rolnictwa i rybołówstwa, bez względu na formę organizacyjno – prawną oraz sposób finansowania, jak też osobę, która zawiesiła działalność gospodarczą. Wpis do ewidencji stwarza bowiem domniemanie, że osoba tam wpisana prowadzi działalność aż do dnia wydania decyzji o wykreśleniu z ewidencji.

Wobec powyższego w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązany jest do dokonywania oceny wniosków o udzielenie ulgi w spłacie należności pod kątem przepisów z zakresu pomocy publicznej.

3.2. Czym jest pomoc publiczna?

Przepisy europejskie nie zawierają jednoznacznej definicji pomocy publicznej. Artykuł 107 ust. 1 TFUE zawiera jednak cztery przesłanki, po których łącznym spełnieniu, daną pomoc należy uznać za pomoc publiczną:

- udzielana jest ze środków publicznych;
- stanowi korzyść ekonomiczną dla przedsiębiorcy;
- ma charakter selektywny;
- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa negatywnie na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

W przypadku ulg udzielanych przedsiębiorcom przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesłanki od pierwszej do trzeciej będą zawsze spełnione. Wobec powyższego szczególnemu badaniu podlega kwestia, czy dany środek wsparcia nie wpływa na wewnątrzspółnotową wymianę handlową, czy pomoc nie skutkuje przyciąganiem inwestycji do danego regionu, czy wytwarzane towary bądź świadczone usługi mają charakter lokalny, jaki jest udział przedsiębiorcy w rynku, jaka jest jego atrakcyjność. Z tych też względów udzielenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ulg w spłacie należności z tytułu składek, jak też ich umorzenie może stanowić pomoc publiczną.

W oparciu o przedłożoną dokumentację Zakład bada więc czy udzielenie ulgi lub umorzenie należności będzie stanowiło pomoc publiczną tj. ustala, czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 107 ust.1 Traktatu. Dopiero bowiem jednoczesne spełnienie wszystkich wymienionych wyżej przesłanek skutkuje tym, iż wsparcie będzie uznane za pomoc publiczną.

¹ Dz.U. UE C 83 z dnia 30 marca 2010 r.

WAŻNE:

Wskazać należy, iż pomoc publiczna udzielana przez Zakład nie jest faktycznym transferem pieniężnym do przedsiębiorcy, a jedynie wyliczeniem ekwiwalentu w celu raportowania na polecenie Komisji Europejskiej.

3.3. Rodzaje pomocy publicznej udzielanej przez ZUS.

Ulga w spłacie należności może być uznana za:

- pomoc w ramach zasady *de minimis*;
- pomoc indywidualna mającą na celu naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami;
- pomoc indywidualna na restrukturyzację.

Pomoc *de minimis*

Z praktyki Zakładu stwierdzić można, iż najczęstszą formą udzielanej pomocy jest pomoc w ramach zasady *de minimis*. Pomoc *de minimis* stanowi szczególną kategorię wsparcia ze strony państwa. Uznaje się, że ze względu na swą małą wartość nie powoduje ona zakłócenia konkurencji w wymiarze unijnym. Dlatego też nie stanowi ona *de facto* pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Do określenia czy wnioskowana przez Stronę pomoc stanowić będzie pomoc w ramach zasady *de minimis* konieczne jest ustalenie czy:

- spełnia przesłanki wymienione w art. 107 ust. 1 TFUE
- wnioskodawca nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej
- łączna wartość tego typu pomocy w okresie trzech lat budżetowych nie przekracza równowartości 200 tysięcy euro (w przypadku podmiotu działającego w sektorze transportu drogowego – 100 tysięcy euro)

Odrębne progi pomocy *de minimis* obowiązują w sektorze rolnictwa i rybołówstwa, tj.:

- w sektorze rybołówstwa- 30 000 Euro w okresie 3 lat budżetowych (dla określonego przedsiębiorstwa) + ustalony dla Polski próg skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* przyznanej różnym przedsiębiorcom w tym sektorze (21 125 000 euro),
- w sektorze produkcji rolnej – 7 500 Euro w okresie 3 lat obrotowych (dla określonego przedsiębiorstwa) + ustalony dla Polski próg skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* przyznanej różnym przedsiębiorstwom w tym sektorze (119 542 500 euro)

Pomoc publiczna w ramach zasady *de minimis* nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Pamiętać należy, iż pomoc *de minimis* nie może być udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw². Za przedsiębiorstwo zagrożone uznaje się przedsiębiorstwo, które ani przy pomocy środków własnych ani środków, które mogłoby uzyskać od właścicieli /akcjonariuszy /udziałowców lub wierzycieli, nie jest w stanie powstrzymać strat, które bez zewnętrznej interwencji władz publicznych prawie na pewno doprowadzą to przedsiębiorstwo do zniknięcia z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej. Takimi typowymi oznakami mogą być: rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się zapasów, nadwyżki produkcji, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek i zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto.

² Dz. U. UE C 244 z dnia 1 października 2004 r.

W przypadku, gdy udzielenie pomocy w ramach zasady *de minimis* nie będzie możliwe, istnieje możliwość wystąpienia o udzielenie pomocy indywidualnej na restrukturyzację lub pomocy mającej na celu naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami. Tego rodzaju pomoc podlega notyfikacji Komisji Europejskiej i nie może zostać udzielona do czasu podjęcia przez Komisję decyzji zezwalającej na jej udzielenie lub uznania takiej decyzji za podjętą. O uzyskanie zgodności ze wspólnym rynkiem występuje wówczas Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Pomoc indywidualna na restrukturyzację

Przedsiębiorca ubiegający się o pomoc indywidualną na restrukturyzację, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy ma obowiązek przedstawić:

- informacje dotyczące wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej,
- informacje o otrzymanej pomocy publicznej innej niż *de minimis* albo,
- oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy innej niż *de minimis*,
- plan restrukturyzacyjny.

Plan restrukturyzacyjny powinien określać działania mające na celu przywrócenie przedsiębiorcy długookresowej zdolności do konkurowania na rynku. Istotne jest, by planowana restrukturyzacja opierała się na realistycznych założeniach, a jej efekty nastąpiły w możliwie najbliższym czasie.

Plan restrukturyzacyjny powinien, między innymi wskazywać przyczyny trudności przedsiębiorstwa, zawierać informacje w zakresie sytuacji ekonomiczno-finansowej, zawierać analizę rynku, na którym prowadzona jest działalność, określać koszty wszystkich działań restrukturyzacyjnych oraz źródła finansowania działań zmierzających do przywrócenia przedsiębiorstwu rentowności oraz długookresowej zdolności do konkurowania na rynku, oraz zawierać prognozę sytuacji przedsiębiorstwa po zakończeniu restrukturyzacji.

Do przedłożonego planu Zakład wydaje opinię o możliwości udzielenia pomocy publicznej określonej w planie. Zasadą jest, że pomoc na restrukturyzację udzielana jest tylko jeden raz. Oznacza to, że pomoc na restrukturyzację może być udzielona dopiero po upływie 10 lat od momentu, gdy zakończył się okres restrukturyzacji lub zaprzestano realizowania planu restrukturyzacji. Okres 10 lat może ulec skróceniu jedynie w przypadku wystąpienia wyjątkowych i nieprzewidywalnych okoliczności, za które przedsiębiorstwo nie jest odpowiedzialne (gdy problemy mają charakter zewnętrzny).

Pomoc indywidualna mająca na celu naprawę szkód spowodowanymi klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami

W przypadku ubiegania się o pomoc publiczną indywidualną mającą na celu naprawę szkód spowodowanymi klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami należy przyjąć, iż przez klęskę żywiołową rozumie się nadzwyczajne naturalne zjawiska o poważnych konsekwencjach takie jak: susze, powodzie, gwałtowne burze z tornadami, lawiny, osunięcia i trzęsienia ziemi. Niekorzystne warunki pogodowe tj. mróz, intensywne opady deszczu, gradu, śniegu lub burze nie są uznawane za klęski żywiołowe. Również epidemie chorób roślinnych lub zwierzęcych nie są normalnie uznawane za klęski żywiołowe ani za inne nadzwyczajne zdarzenia. Za inne nadzwyczajne zdarzenia uważa się wojnę, atak terrorystyczny, zamieszki wewnętrzne oraz strajki. Wydarzenia losowe, które stanowią normalne ryzyko przedsiębiorcy i których skutki mogą być objęte ubezpieczeniem (np. pożar zakładu), nie są uznawane za inne nadzwyczajne zdarzenie.

Pomiędzy szkodą, a klęską żywiołową lub nadzwyczajnym zdarzeniem musi istnieć bezpośredni związek przyczynowy. Celem pomocy jest przywrócenie stanu sprzed klęski lub innego zdarzenia, a nie rozwój firmy lub zapobieżenie strat, które dopiero mogą wystąpić. Wysokość strat wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenie

powinna być precyzyjnie oszacowana , a wielkość pomocy publicznej nie może przekraczać wysokości strat pomniejszonych o kwoty ewentualnego odszkodowania.

Przedsiębiorca ubiegający się o tego rodzaju pomoc publiczną, wraz z wnioskiem powinien przedłożyć:

- informacje dotyczące wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej,
- informacje o otrzymanej pomocy publicznej innej niż *de minimis* albo,
- oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy innej niż *de minimis*,
- dokumentację umożliwiającą dokonanie oceny, czy wartość pomocy przeznaczonej na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami nie przekroczy wartości poniesionych strat, pomniejszonych o ewentualne kwoty ewentualnego odszkodowania.

Ankieta: Pomoc publiczna

Proszę przeczytać załączony tekst na temat pomocy publicznej i odpowiedzieć na pytania zakreślając poprawną odpowiedź. Pytania dotyczą Jana Nowaka. Oto jego sytuacja:

Jan Nowak jest szewcem. Z powodu złej sytuacji na rynku i zadłużenia wobec ZUS zawiesił działalność gospodarczą. Ubiega się w ZUS o rozłożenie swojego zadłużenia na raty. Nigdy wcześniej nie korzystał z ulg w ZUS ani pomocy publicznej.

1) Czy ZUS będzie rozpatrywał wniosek Jana Nowaka jako wniosek o pomoc publiczną?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Zależy, czy Nowak zatrudnił pracowników.

2) Czy jeśli ZUS przyzna mu pomoc publiczną, to wypłaci mu pieniądze?

- a) Tak, Nowak dostanie dofinansowanie na ponowne uruchomienie warsztatu.
- b) Nie.
- c) To zależy, czy konkurencja na rynku usług szewskich jest duża.

3) Czy jeśli zakład szewski Nowaka został zniszczony w czasie powodzi w 2010 roku, a Nowak otrzymał odszkodowanie z ubezpieczenia, to może otrzymać pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi?

- a) Tak, jeśli jego straty były większe niż odszkodowanie.
- b) Nie, bo otrzymał odszkodowanie.
- c) To zależy od opinii rzeczoznawcy od szkód.

4) Czy Nowak może otrzymać pomoc *de minimis*?

- a) Tak, jeśli ZUS uzna, że Nowak nie jest w złej sytuacji ekonomicznej wg Wytycznych wspólnotowych.
- b) Nie, bo Nowak jest w trudnej sytuacji.
- c) To zależy od jego zadłużenia.

5) Na który rodzaj pomocy Nowak będzie czekał dłużej — *de minimis* czy pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi?

- a) *De minimis*, bo większa liczba przedsiębiorców się o nią ubiega.
- b) Pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi, bo zgody musi udzielić Komisja Europejska.
- c) Trudno powiedzieć.

PORADNIK POMOC PUBLICZNA ankieta

1) Proszę określić, ile czasu poświęcił(a) Pan(i) na czytanie tekstu na temat pomocy publicznej i wypełnienie testu?

2) Jak ocenia Pan(-i) ten tekst? – Proszę podkreślić wybrane określenia:

Tekst jest: zrozumiały zawiły zbyt długi niezbyt długi

logiczny nielogiczny precyzyjny nieprecyzyjny przyjazny nieprzyjazny

uprzejmy nieuprzejmy starannie zredagowany niestarannie zredagowany

3) Ewentualny komentarz własny:

.....

Proszę podkreślić wybraną odpowiedź:

1) Czy czyta Pan(-i) czasami urzędowe poradniki (np. z ZUS, Urzędu Skarbowego)?

Tak

Nie

2) Jeśli tak, jak ocenia Pan(i) urzędowe poradniki?

pozytywnie negatywnie różnie

Ewentualny komentarz własny:

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55 +

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe

średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.

miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców

miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców

wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

2. Pomoc publiczna

2.1. Kiedy ZUS bada wniosek o udzielenie ulgi lub umorzenie pod kątem przepisów dotyczących pomocy publicznej?

ZUS bada wniosek pod kątem przepisów dotyczących pomocy publicznej, jeśli wniosek złożył przedsiębiorca.

Ważne!

Wniosek przedsiębiorcy, który zawiesił działalność gospodarczą ZUS zbada pod kątem przepisów o pomocy publicznej.

2.2. Dlaczego wniosek o udzielenie ulgi lub umorzenie trzeba badać pod kątem przepisów dotyczących pomocy publicznej?

ZUS jest zobowiązany do oceny wniosków o udzielenie ulgi w spłacie należności lub umorzenie należności, ponieważ musi ustalić, czy ulga lub umorzenie nie zakłócają lub nie grożą zakłóceniem konkurencji i nie wpływają negatywnie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej (UE).

2.3. Co to jest pomoc publiczna?

Pomoc publiczna to taka pomoc, która spełnia jednocześnie cztery warunki¹:

- udzielana jest ze środków publicznych (np. przez ZUS, Urząd Skarbowy, Urząd Gminy),
- stanowi korzyść ekonomiczną dla przedsiębiorcy, ponieważ jest udzielana na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku (np. koszty obsługi układu ratalnego są niższe niż koszty kredytu udzielanego przez bank),
- ma charakter selektywny (nie otrzymują jej wszyscy przedsiębiorcy),
- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa negatywnie na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Ważne!

Pomoc publiczna w formie ulg i umorzeń udzielanych przez ZUS nie polega na przekazaniu przedsiębiorcy środków pieniężnych.

¹ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), art. 107 ust. 1.

2.4. Rodzaje pomocy publicznej udzielanej przez ZUS

ZUS udziela trzech rodzajów pomocy publicznej:

- pomoc *de minimis*,
- pomoc restrukturyzacyjną,
- pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami.

Pomoc *de minimis*

ZUS najczęściej udziela pomocy *de minimis*. Do określenia, czy pomoc, o którą występuje przedsiębiorca stanowić będzie pomoc *de minimis*, należy ustalić, czy:

- przedsiębiorca nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu *Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw*,
- łączna wartość pomocy *de minimis* dla tego przedsiębiorcy nie przekracza 200 tysięcy euro w okresie trzech lat budżetowych (w przypadku podmiotu działającego w sektorze transportu drogowego – 100 tysięcy euro).

Odrębne progi pomocy *de minimis* obowiązują w sektorze rolnictwa i rybołówstwa, to jest:

- w sektorze rybołówstwa — 30 000 euro w okresie 3 lat budżetowych (dla określonego przedsiębiorstwa) + ustalony dla Polski próg skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* przyznanej różnym przedsiębiorcom w tym sektorze (21 125 000 euro),
- w sektorze produkcji rolnej – 7 500 euro w okresie 3 lat obrotowych (dla określonego przedsiębiorstwa) + ustalony dla Polski próg skumulowanej kwoty pomocy *de minimis* przyznanej różnym przedsiębiorstwom w tym sektorze (119 542 500 euro).

Ważne!

Do udzielenia pomocy *de minimis* nie jest wymagana zgoda Komisji Europejskiej.

Pomoc na restrukturyzację

Pomoc na restrukturyzację udzielana jest przedsiębiorcom zagrożonym, znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu *Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw* i ma na celu przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa. Jeśli ulga lub umorzenie zostaną zakwalifikowane jako pomoc na restrukturyzację, to ZUS przekazuje przedsiębiorcy:

- opinię o możliwości udzielenia pomocy publicznej na zasadach określonych w przedstawionym planie restrukturyzacyjnym*,

a w sytuacji, gdy opinia ta jest pozytywna, również:

- projekt umowy o udzielenie ulgi lub projekt decyzji o umorzeniu należności,
- informację o wielkości planowanej pomocy.

Po otrzymaniu tych dokumentów przedsiębiorca powinien zgłosić się do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w celu rozpoczęcia postępowania notyfikacyjnego* (tj. zgłoszenia projektu pomocy Komisji Europejskiej).

Ważne!

Pomoc na restrukturyzację musi zostać zgłoszona Komisji Europejskiej (KE). ZUS nie może udzielić pomocy na restrukturyzację do czasu podjęcia przez KE decyzji zezwalającej na jej udzielenie.

Pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami

Klęska żywiołowa to np. powódź, susza, lawiny, trzęsienia ziemi, erupcje wulkanów. Niekorzystne warunki pogodowe takie jak mróz, intensywne opady deszczu, gradu, śniegu lub burze nie są uznawane za klęski żywiołowe.

Inne nadzwyczajne zdarzenia to np. wojna, atak terrorystyczny, zamieszki wewnętrzne i strajki. Natomiast zdarzenia losowe, które stanowią normalne ryzyko przedsiębiorcy

PORADNIK POMOC PUBLICZNA wersja B

i których skutki mogą być objęte ubezpieczeniem (np. pożar pojedynczego zakładu) nie traktuje się jako inne nadzwyczajne zdarzenia.

Między poniesioną szkodą a klęską żywiołową lub innym nadzwyczajnym zdarzeniem musi istnieć bezpośredni związek przyczynowy. Celem pomocy jest przywrócenie stanu sprzed klęski lub innego zdarzenia, a nie rozwój firmy lub zapobieżenie stratom, które mogą dopiero nastąpić. Wysokość strat musi być precyzyjnie oszacowana, a wielkość pomocy publicznej nie może przekraczać wysokości strat pomniejszonych o kwoty ewentualnego odszkodowania.

W przypadku zakwalifikowania ulgi lub umorzenia jako pomocy na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi ZUS wystąpi do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o wydanie opinii oraz rozpoczęcie postępowania notyfikacyjnego (tj. zgłoszenia projektu pomocy Komisji Europejskiej).

Ważne!

Pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami musi być zgłoszona Komisji Europejskiej. ZUS nie może udzielić tej pomocy do czasu podjęcia przez KE decyzji zezwalającej na jej udzielenie.

2. Pomoc publiczna

2.1. Kiedy ZUS sprawdzi Twój wniosek o ulgę lub umorzenie pod kątem pomocy publicznej?

ZUS sprawdzi Twój wniosek o ulgę lub umorzenie pod kątem pomocy publicznej, jeśli

- prowadzisz działalność gospodarczą lub
- zawiesiłeś prowadzoną działalność gospodarczą.

Ważne!

Składki na ubezpieczenia społeczne to środki publiczne, dlatego udzielenie przez ZUS ulgi na ich spłatę lub umorzenie może być uznane za pomoc publiczną.

W punkcie 2.3. poznasz 4 warunki, jakie musi spełnić pomoc, by została uznana za pomoc publiczną.

2.2. Jeśli otrzymasz od ZUS pomoc publiczną, co to oznacza dla Ciebie?

Jeśli otrzymasz od ZUS pomoc publiczną, oznacza to, że otrzymasz ulgę lub umorzenie należności z tytułu składek, o które się ubiegałeś.

*Dostałam pomoc publiczną?!
Czy to znaczy, że na moje konto
wpłyną pieniądze?*

*Proszę, oto decyzja o umorzeniu należności
i zaświadczenie o wysokości otrzymanej pomocy
publicznej.*

*Nie, nie wypłacamy pieniędzy. ZUS
umorzył Pani zadłużenie z tytułu składek i już nie
musi go Pani spłacać. Na tym polega pomoc
publiczna udzielana przez ZUS. Wysokość
umorzonych należności to wielkość pomocy
publicznej, jakiej ZUS Pani udzielił.*

2.3. Co to jest pomoc publiczna — 4 warunki

Pomoc publiczna to taka pomoc, która spełnia jednocześnie cztery warunki¹:

- udzielana jest przez państwo, w tym przez ZUS, ze środków publicznych

W przypadku pomocy udzielanej przez ZUS warunek ten jest zawsze spełniony, bo ZUS udziela pomocy ze środków publicznych. Pomocy publicznej udzielić może też, np. Urząd Skarbowy lub Urząd Gminy. Jeżeli otrzymałeś już wcześniej jakąkolwiek pomoc publiczną, to składając wniosek o ulgę lub umorzenie, będziesz musiał zawiadomić o tym ZUS (patrz punkt 3.4).

- stanowi korzyść ekonomiczną dla przedsiębiorcy

Pomoc udzielana przez ZUS zawsze spełnia ten warunek, ponieważ stanowi korzyść dla przedsiębiorcy, umożliwiając mu zapłatę należności na dogodnych warunkach. Jeśli otrzymasz rozłożenie należności na raty, nie będziesz musiał na przykład zaciągać kredytu w banku na jednorazową spłatę zadłużenia. Odroczenie terminu płatności składek bieżących oznacza, że nie musisz regulować ich w terminie ustawowym, jeżeli z powodów finansowych jest to dla Ciebie aktualnie problemem. Poza tym należności te będą niższe, bo zamiast odsetek za zwłokę zapłacisz opłatę prolongacyjną. W przypadku umorzenia należności nie będziesz spłacał należności w ogóle. ZUS udziela pomocy na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku — gdybyś był dłużnikiem innego podmiotu działającego według reguł rynkowych, np. banku, Twoje koszty spłaty zadłużenia w ratach byłyby wyższe niż pobierana przez ZUS opłata prolongacyjna.

- ma charakter selektywny (wybiórczy)

Ten warunek jest również zawsze spełniony, ponieważ ZUS udziela pomocy konkretnym, indywidualnie oznaczonym przedsiębiorcom, a decyzja w sprawie przyznania pomocy zależy od oceny ZUS.

- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa negatywnie na wymianę handlową między państwami członkowskimi Unii Europejskiej

¹ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), art. 107 ust. 1.

Ten warunek, w przypadku pomocy udzielanej przez ZUS, nie zawsze jest spełniony. W czasie badania, czy udzielana pomoc jest pomocą publiczną, ZUS koncentruje się zatem głównie na tym warunku.

Kiedy może zatem dojść do zakłócenia konkurencji?

Na przykład, gdy przedsiębiorca działający w branży fryzjerskiej przy granicy polsko-niemieckiej, z którego usług korzystają obywatele niemieccy, otrzyma ulgę z ZUS, to może to zakłócić konkurencję na rynku usług fryzjerskich na tym terenie. Dlaczego? Ponieważ, gdyby takiej pomocy nie otrzymał, mógłby zostać zmuszony do ograniczenia lub likwidacji swojej działalności, co jest zwyczajnym zjawiskiem w ramach gospodarki wolnorynkowej. Udzielenie ulgi pozwala mu na dalsze funkcjonowanie zakłócając działanie tego rynku. Ponadto przedsiębiorcy działający w branży fryzjerskiej w Niemczech nie otrzymają takiej ulgi, a więc będą ponosić relatywnie wyższe koszty prowadzenia działalności, co zmniejszy ich konkurencyjność.

A kiedy udzielona pomoc może negatywnie wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE?

Na przykład, gdy producent unikatowej porcelany dostarczający swój towar do Hiszpanii będzie korzystał z układu ratalnego na spłatę należności z tytułu składek wobec ZUS, umożliwi mu to utrzymanie produkcji i sprzedaży na niezmiennym poziomie. W warunkach wolnego rynku, konieczność opłacenia należności publicznoprawnych bez żadnych ulg, mogłaby zmusić przedsiębiorcę do ograniczenia produkcji, a w konsekwencji zmniejszenia jego udziału w rynku porcelany w Hiszpanii. Jego miejsce zajęliby inni producenci porcelany, np. z Niemiec lub Francji. Udzielenie tej ulgi wpływa więc na wymianę handlową pomiędzy krajami UE.

W obu tych przypadkach pomoc udzielona przez ZUS jest pomocą publiczną.

Jeśli ZUS uzna, że pomoc, o którą się ubiegasz, nie będzie zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji oraz nie będzie negatywnie wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE, to będzie to oznaczać, że udzielony Tobie przez ZUS układ ratalny lub umorzenie nie będzie pomocą publiczną.

2.4. Jakiego rodzaju pomocy publicznej może udzielić ZUS?

ZUS udziela trzech rodzajów pomocy publicznej:

- pomocy *de minimis* — o niewielkiej wartości,
- pomocy na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami,
- pomocy na restrukturyzację.

Pomoc *de minimis*

ZUS najczęściej udziela pomocy *de minimis*.

Pomoc de minimis:

- nie może przekroczyć określonej wartości – tzw. progu,
- nie może zostać udzielona przedsiębiorcy znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Ustalenie, czy przedsiębiorca przekroczył próg pomocy *de minimis*

Aby określić, czy możesz otrzymać ulgę lub umorzenie w ramach pomocy *de minimis* ZUS musi ustalić, czy nie otrzymałeś już pomocy *de minimis* w okresie ostatnich trzech lat budżetowych. Jeśli tak — to czy wartość otrzymanej przez Twoją firmę pomocy, łącznie z pomocą o którą ubiegasz się w ZUS, nie przekracza w sumie 200 tysięcy euro.

Jeśli działasz w sektorze transportu drogowego wartość pomocy, której nie możesz przekroczyć w tym okresie wynosi 100 tysięcy euro.

Jeśli działasz w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa, to obowiązują wobec Ciebie inne progi dla pomocy *de minimis*:

- w sektorze rybołówstwa jest to 30 000 euro w okresie 3 lat budżetowych dla danego przedsiębiorstwa. Oprócz tego obowiązuje jeszcze próg ustalony dla całej Polski, to znaczy suma kwot pomocy *de minimis* przyznanej różnym polskim przedsiębiorcom w sektorze rybołówstwa nie może przekroczyć określonej kwoty (21 125 000 euro),
- w sektorze produkcji rolnej jest to 7 500 euro w okresie 3 lat obrotowych dla danego przedsiębiorstwa. Oprócz tego obowiązuje próg ustalony dla całej Polski, to znaczy suma kwot pomocy *de minimis* przyznanej różnym polskim przedsiębiorcom w sektorze rolnictwa nie może przekroczyć określonej kwoty (119 542 500 euro).

Ustalenie, czy przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej

Poza tym ZUS musi ustalić, czy nie znajdujesz się jako przedsiębiorca w „trudnej sytuacji ekonomicznej”. Nie chodzi tu jednak o „trudną sytuację ekonomiczną” w potocznym znaczeniu, lecz o „trudną sytuację ekonomiczną” w rozumieniu *Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw*. Jeśli chcesz wiedzieć, na czym polega „trudna sytuacja ekonomiczna” według *Wytycznych*, zapytaj w ZUS lub sprawdź na stronie http://www.uokik.gov.pl/pomoc_publiczna_2.php w zakładce *Ratowanie i restrukturyzacja*.

Pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami

ZUS może udzielić także pomocy na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami.

Pomocy takiej udzielić można:

- gdy przedsiębiorca poniósł szkodę,
- gdy szkodę spowodowała klęska żywiołowa lub inne nadzwyczajne zdarzenie,
- tylko w zakresie, w jakim szkoda nie została pokryta przez odszkodowanie,
- w celu przywrócenia stanu sprzed klęski żywiołowej lub innego nadzwyczajnego zdarzenia.

Klęska żywiołowa to, np. powódź, susza, lawiny, trzęsienia ziemi. Niekorzystne warunki pogodowe takie jak mróz, intensywne opady deszczu, gradu, śniegu lub burze nie są uznawane za klęski żywiołowe. Inne nadzwyczajne zdarzenia to np. wojna, atak terrorystyczny, zamieszki wewnętrzne i strajki. Natomiast zdarzenia losowe, które stanowią normalne ryzyko przedsiębiorcy i których skutki mogą być objęte ubezpieczeniem (np. pożar pojedynczego zakładu) nie traktuje się jako inne nadzwyczajne zdarzenia.

Jeśli chcesz się ubiegać o ten rodzaj pomocy, pamiętaj, że Twoje zadłużenie wobec ZUS lub przyszła niezdolność do spłaty należności z tytułu składek musi bezpośrednio wynikać ze skutków klęski żywiołowej lub innych nadzwyczajnych wydarzeń. Jeśli Twoje zadłużenie powstało wcześniej niż nastąpiła klęska żywiołowa lub inne nadzwyczajne zdarzenie, ten rodzaj pomocy publicznej nie może go objąć. Zwróć także uwagę, że celem pomocy jest wyłącznie przywrócenie stanu sprzed klęski lub innego zdarzenia, a nie na przykład rozwój

firmy lub zapobieżenie stratom, które mogą dopiero nastąpić. Pamiętaj że wysokość strat musi zostać precyzyjnie oszacowana i udokumentowana, na przykład przez rzeczoznawcę lub firmę ubezpieczeniową.

Jeśli otrzymałeś odszkodowanie na likwidację skutków klęski żywiołowej lub innego nadzwyczajnego zdarzenia, to przy ustalaniu wysokości pomocy publicznej ZUS musi odjąć wysokość odszkodowania od wysokości strat.

Jeśli ZUS zakwalifikuje ulgę lub umorzenie jako pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami, wówczas wystąpi do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o wydanie opinii oraz o zgłoszenie projektu pomocy do Komisji Europejskiej (tzw. postępowanie notyfikacyjne).

Przykład

W wyniku powodzi została zalana pracownia witraży. Uszkodzeniu uległa część narzędzi a zapasy surowców do produkcji zostały zniszczone. Z powodu braku możliwości szybkiego wznowienia produkcji i sprzedaży, przedsiębiorca nie mógł zapłacić składek, dlatego wystąpił do ZUS o ich odroczenie. ZUS, po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej, odroczył termin płatności składek. Pracownia była ubezpieczona od powodzi, lecz na kwotę odpowiadającą połowie wysokości rzeczywiście poniesionej straty. Z kwoty odszkodowania przedsiębiorca nabył narzędzia i materiały, co pozwoliło na wznowienie produkcji witraży i zapłacenie odroczonej przez ZUS składek. Dzięki pomocy publicznej w postaci odroczenia terminu płatności składek przedsiębiorca nie stał się dłużnikiem w okresie, zanim wznowił sprzedaż swojej produkcji.

Ważne!

Pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami musi zostać zgłoszona Komisji Europejskiej (KE). ZUS nie może udzielić tej pomocy do czasu podjęcia przez KE decyzji zezwalającej na jej udzielenie.

Pomoc na restrukturyzację

Poza tym ZUS udziela również trzeciego rodzaju pomocy — pomocy na restrukturyzację. Jednak przedsiębiorcom niezatrudniającym pracowników udziela się tego rodzaju pomocy bardzo rzadko, dlatego nie będziemy jej tutaj omawiać. Jeśli jednak chcesz wiedzieć, jakie warunki obowiązują dla tego rodzaju pomocy, sięgnij do poradnika *Jak otrzymać ulgę w spłacie lub umorzenie należności wobec ZUS? Poradnik dla przedsiębiorców zatrudniających pracowników.*

ANKIETA DO BROSZURY INFORMACYJNEJ DO ZAŁĄCZNIKA SKŁADANEGO WRAZ Z ZEZNANIEM PIT-28

Poniższy tekst „Ulga z tytułu wychowywania dzieci (art. 27f ustawy)” jest fragmentem instrukcji do wypełniania załącznika do zeznania podatkowego.

Proszę przeczytać ten tekst i podkreślić fragmenty, które Pana/Pani zdaniem są trudne w odbiorze, czyli takie, które nie pomogłyby Panu/Pani w wypełnieniu załącznika. Jeśli uważa Pan/Pani cały tekst za wystarczająco zrozumiały, proszę nie podkreślać.

Następnie proszę o odpowiedź na kilka pytań na odwrocie.

3. Ulga z tytułu wychowywania dzieci (art. 27f ustawy).

Prawo do ulgi przysługuje podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych, który w roku podatkowym wychowywał własne lub przysposobione dzieci:

- 1) małoletnie,
- 2) bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,

- 3) do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym lub w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Odliczeniu podlega kwota stanowiąca iloczyn liczby wychowywanych dzieci i kwoty 1.173,70 zł (art. 27f ust. 2 ustawy). Wysokość odliczeń od podatku, o których mowa wyżej, dotyczy łącznie obojga rodziców. Kwotę tę odlicza się od podatku jednego z rodziców lub od podatku obojga.

W przypadku rodziców, w stosunku do których orzeczone zostały rozwód albo separacja, odliczenie przysługuje jednemu z nich, u którego dzieci faktycznie zamieszkuje, o ile spełnione są pozostałe warunki. Jeżeli przez część roku podatkowego dzieci faktycznie zamieszkiują u każdego z rodziców (w stosunku do których sąd orzekł rozwód lub separację), odliczenie przysługuje każdemu z nich. W tym przypadku kwota odliczenia stanowi iloczyn liczby miesięcy pobytu dzieci u rodzica i 1/12 kwoty wynikającej z pomnożenia liczby wychowywanych dzieci i kwoty 1.173,70 zł.

W rozliczeniu dochodów za rok 2008 podatnicy korzystający z ulgi na dzieci nie mają obowiązku wypełniania części E formularza PTT/O.

Ankieta do BROSZURY INFORMACYJNEJ DO ZAŁĄCZNIKA SKŁADANEGO WRAZ Z ZEZNANIEM PIT-28

Poniższy tekst „Ulga z tytułu wychowywania dzieci (art. 27f ustawy)” jest fragmentem instrukcji do wypełniania załącznika do zeznania podatkowego.

Proszę odpowiedzieć dwa pytania do treści oraz kilka pytań na odwrocie.

1. Anna Kowalska ma córkę w wieku 23 lata, która studiuje zaocznie i w 2008 roku osiągnęła dochód 3100 zł. Czy Anna Kowalska może skorzystać z ulgi na dzieci?

- a) Tak, bo córka nie przekroczyła granicy dochodowej.
- b) Nie wiem, bo nie znam kwoty zmniejszającej podatek.
- c) Nie, bo córka Anny Kowalskiej studiuje zaocznie.

2. Państwo Wojciechowski są rozwiedzeni i mają syna (12 lat), który mieszka 4 miesiące w roku u ojca, a 8 miesięcy u matki. Czy ojciec może skorzystać z ulgi na dziecko?

- a) Tak, za 4 miesiące.
- b) Nie, bo syn nie jest u niego zameldowany.
- c) Nie wiem, trzeba zapytać w urzędzie skarbowym.

3. **Ulga z tytułu wychowywania dzieci (art. 27f ustawy).**

Prawo do ulgi przysługuje podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych, który w roku podatkowym wychowywał własne lub przysposobione dzieci:

- 1) małoletnie,
- 2) bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- 3) do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym lub w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Odliczeniu podlega kwota stanowiąca iloczyn liczby wychowywanych dzieci i kwoty 1.173,70 zł (art. 27f ust. 2 ustawy). Wysokość odliczeń od podatku, o których mowa wyżej, dotyczy łącznie obojga rodziców. Kwotę tę odlicza się od podatku jednego z rodziców lub od podatku obojga.

W przypadku rodziców, w stosunku do których orzeczone zostały rozwód albo separacja, odliczenie przysługuje jednemu z nich, u którego dzieci faktycznie zamieszkują, o ile spełnione są pozostałe warunki. Jeżeli przez część roku podatkowego dzieci faktycznie zamieszkują u każdego z rodziców (w stosunku do których sąd orzekł rozwód lub separację), odliczenie przysługuje każdemu z nich. W tym przypadku kwota odliczenia stanowi iloczyn liczby miesięcy pobytu dzieci u rodzica i 1/12 kwoty wynikającej z pomnożenia liczby wychowywanych dzieci i kwoty 1.173,70 zł.

W rozliczeniu dochodów za rok 2008 podatnicy korzystający z ulgi na dzieci nie mają obowiązku wypełniania części E formularza PIT/O.

Broszura do załącznika PIT-28 ankieta

Ankieta do Broszury informacyjnej do załącznika PIT/O

1) Jak ocenia Pan/i tekst tej broszury? – Proszę podkreślić wybrane określenia:

Tekst jest: zrozumiały zawiły zbyt długi niezbyt długi
logiczny nielogiczny precyzyjny nieprecyzyjny przyjazny nieprzyjazny
uprzejmy nieuprzejmy starannie zredagowany niestarannie zredagowany

2) Ewentualny komentarz własny:

Proszę zakreślić wybraną odpowiedź:

3) Czy korzystała Pan/i z podobnych broszur przy wypełnianiu zeznań podatkowych?
Tak Nie

4) Czy wypełnia Pan/i zeznanie podatkowe samodzielnie?
Tak Nie

5) Czy składa Pan/i zeznanie podatkowe przez Internet?
Tak Nie

6) Jeśli nie składa Pan/i zeznania przez Internet, to co jest przyczyną?

- a) nie mam komputera
- b) nie mam dostępu do Internetu lub mój dostęp jest niewystarczający
- c) nie rozumiem instrukcji
- d) mam nawyk składania zeznania drogą tradycyjną

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55 +

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe
średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.
miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców
miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców
wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

Ministerstwo Finansów

ULGA NA DZIECI¹

www.mf.gov.pl

ULGA NA DZIECI¹

Podatnicy wychowujący dzieci mogą zmniejszyć swój roczny podatek dochodowy o tzw. ulgę prorodzinną. Od 2009 r. ulga ta obejmuje nie tylko rodziców, ale również opiekunów prawnych oraz osoby pełniące funkcje rodziny zastępczej.

Kto może skorzystać z odliczenia?

Odliczenie to można uwzględnić jedynie w podatku dochodowym obliczonym od dochodów opodatkowanych według skali podatkowej. Z ulgi tej nie mogą korzystać zatem podatnicy, którzy uzyskują dochody:

- opodatkowane na szczególnych zasadach, przy zastosowaniu 19% stawki podatkowej (np. przedsiębiorcy wybierający takie opodatkowanie),
- uzyskujący przychody z działalności gospodarczej opodatkowane na zasadach tzw. ryczałtu ewidencjonowanego.

Jeżeli jednak podatnicy ci uzyskują również dochody opodatkowane według skali podatkowej (np. wynagrodzenie za pracę, emeryturę, rentę), to w rocznym zeznaniu podatkowym składanym z tytułu uzyskiwania tych dochodów mogą uwzględnić omawiane odliczenie.

Pamiętaj! Z ulgi prorodzinnej mogą korzystać podatnicy uzyskujący dochody opodatkowane według skali podatkowej, składający roczne zeznanie podatkowe na druku PIT-36 lub PIT-37.

1) Stan prawny na dzień 1 stycznia 2009 r.

Odliczenie przysługuje rodzicom wykonującym władzę rodzicielską nad dziećmi własnymi jak i przysposobionymi, opiekunom prawnym, jeżeli dziecko z opiekunem zamieszkuje oraz rodzicom zastępczym. Z odliczenia nie mogą korzystać zatem rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz opiekunowie prawni dziecka, w przypadku gdy dzieci z nimi nie zamieszkuje.

Ulga jest adresowana do podatników, którzy w roku podatkowym wychowują dzieci:

- małoletnie,
- bez względu na ich wiek, jeśli otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- do ukończenia 25. roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym lub w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach ogólnych lub z kapitałów pieniężnych opodatkowanych przy zastosowaniu 19% stawki podatkowej w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Pamiętaj! Z ulgi mogą korzystać także osoby wychowujące pełnoletnie dzieci, pod warunkiem, że dzieci te uczą się lub

studiują (także za granicą) oraz że w roku podatkowym, którego dotyczy odliczenie, nie uzyskały dochodów opodatkowanych według skali podatkowej lub z kapitałów pieniężnych opodatkowanych przy zastosowaniu 19% stawki w łącznej wysokości nieprzekraczającej 3089 zł (556,02 zł : 18%). Fakt otrzymywania przez dziecko renty nie ma znaczenia dla prawa do ulgi.

Z odliczenia nie mogą korzystać podatnicy, których dzieci prowadzą działalność gospodarczą opodatkowaną przy zastosowaniu 19% stawki podatkowej lub na zasadach tzw. ryczałtu ewidencjonowanego albo też podlegają przepisom ustawy o podatku tonażowym.

Jak obliczyć wysokość przysługującego odliczenia?

Odliczeniu podlega kwota stanowiąca 1/6 kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali, za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik wykonywał władzę, pełnił funkcję rodziny zastępczej albo sprawował opiekę nad dzieckiem. Kwota odliczenia wynosi 92,67 zł miesięcznie na każde dziecko.

Przykład

Państwo Jolanta i Zbigniew Kowalscy są rodzicami 3-letniego chłopca. W maju zostali drugi raz rodzicami, przy czym urodziły im się dwójaczki.

W opisanym przypadku kwota ulgi wyniesie 1112,04 zł (12 x 92,67 zł) + 1482,72 zł (8 x 92,67 zł x 2) tj. 2594,76 zł.

Pamiętaj! Odliczenie nie przysługuje poczynając od miesiąca kalendarzowego, w którym dziecko:

- na podstawie orzeczenia sądu zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- wstąpiło w związek małżeński.

Mogą się zdarzyć sytuacje, w których dziecko spod opieki rodziców zostaje przekazane w tym samym roku podatkowym do rodziny zastępczej albo do opiekuna prawnego. Jeżeli przekazanie to następuje w trakcie miesiąca, każdemu z podatników opiekujących się dzieckiem przysługuje w tym miesiącu odliczenie w kwocie stanowiącej 1/30 miesięcznej kwoty odliczenia za każdy dzień sprawowania nad nim pieczy. Oznacza to, że zarówno rodzice, jak i opiekun prawny albo osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej odliczy - za miesiąc, w którym opieka była sprawowana przez różne osoby - 3,09 zł za każdy dzień sprawowania nad dzieckiem pieczy.

Matłonkowie wychowujący dzieci powinni pamiętać, że roczna kwota odliczenia dotyczy łącznie obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim. Przysługującą im roczną kwotę odliczenia mogą odliczyć od podatku w częściach równych lub w dowolnej ustalonej proporcji.

Odliczenia dokonuje się w rocznym zeznaniu podatkowym, podając liczbę dzieci i ich nu-

mery PESEL, a w przypadku braku tych numerów - imiona, nazwiska oraz daty urodzenia dzieci (informacje te podaje się w PIT/O).

Pamiętaj! Podatnik korzystający z ulgi prorodzinnej wypełnia PIT-36 lub PIT-37 oraz PIT/O stanowiący załącznik do tych zeznań.

Czy do zeznania podatkowego dołączać dokumenty?

Nie ma takiego obowiązku. Podatnicy korzystający z odliczenia powinni jednak wiedzieć, że na żądanie organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej, podatnik jest obowiązany przedstawić zaświadczenia, oświadczenia oraz inne dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności:

- odpis aktu urodzenia dziecka,
- zaświadczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka,
- odpis orzeczenia sądu o ustaleniu rodziny zastępczej lub umowę zawartą między rodziną zastępczą a starostą,
- zaświadczenie o uczęszczaniu pełnoletniego dziecka do szkoły.

Podstawa prawna: art. 27f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.).

Broszura ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa

Ankieta do broszury „Ulga na dzieci”

Ankieta do broszury ULGA NA DZIECI

A) Proszę zakreślić po **jednej** odpowiedzi, którą Pan(i) uważa za właściwą.

1) Państwo Kowalscy mają troje dzieci (5, 10, 12 lat). Pan Kowalski jest przedsiębiorcą opodatkowanym na szczególnych zasadach. Jest też zatrudniony na umowie o pracę, pani Kowalska również. Czy mogą skorzystać z ulgi na dzieci?

- a) Tak
- b) Nie
- c) tylko jeśli pani Kowalska rozliczy się osobno z dziećmi na formularzu PIT-36 lub PIT-37.

2) Pani Nowacka sama wychowuje córkę (19 lat), która studiuje i pracuje na umowę-zlecenie. Córka otrzymuje także rentę rodzinną. Czy pani Nowacka może skorzystać z ulgi na córkę?

- a) Nie
- b) Tak
- c) Tylko jeśli córka nie zarobiła w ciągu roku więcej niż 3089 zł brutto.

3) Państwu Wronieckim 30 października 2009 urodził się syn. Od kiedy przysługuje im ulga na dziecko?

- a) Od 30 października.
- b) Od października, czyli za 3 miesiące.
- c) Od listopada, czyli za 2 miesiące.

4) Czy jeśli korzysta się z ulgi na dziecko, trzeba do zeznania podatkowego dołączyć dokumenty?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Tak, jeśli się te dokumenty posiada.

Ankieta do broszury „Ulga na dzieci”

B)

1) Proszę określić, ile czasu poświęcił(a) Pan(i) na czytanie tej broszury i wypełnienie testu?

2) Jak ocenia Pan(-i) tekst tej broszury? – Proszę podkreślić wybrane określenia:

Broszura jest: zrozumiała zawiła zbyt długa niezbyt długa

logiczna nielogiczna precyzyjna nieprecyzyjna przyjazna nieprzyjazna

uprzejma nieuprzejma starannie zredagowana niestarannie zredagowana

3) Ewentualny komentarz własny:

.....

Proszę podkreślić wybraną odpowiedź:

1) Czy dostaje Pan(-i) czasami urzędowe ulotki informacyjne? Tak Nie

2) W jaki sposób je Pan(i) dostaje?

a) Przynoszę je z urzędu do domu.

b) Ściągam je z Internetu.

c) Znajduję w skrzynce na listy.

3) Czy ulotki te są zazwyczaj przydatne? Tak Nie

4) Jeśli nie są przydatne, to dlaczego?

Czy są zbyt trudne za długie nieciekawe

Proszę podkreślić jeszcze następujące dane:

Wiek: 18-24 25-39 40-54 55 +

Płeć: kobieta mężczyzna

Wykształcenie: podstawowe gimnazjalne zasadnicze zawodowe

średnie wyższe uczę się w szkole średniej studiuje

Miejsce zamieszkania:

miasto powyżej 100 tys.

miasto 10 tys. – 100 tys. mieszkańców

miasto 5 tysięcy – 10 tysięcy mieszkańców

wieś

Dziękuję za poświęcony czas!

Klucz do pytań z ankiet

Decyzja MOPR

- 1b
- 2a
- 3c
- 4b
- 5b
- 6b

Decyzja ZUS

- 2b

Informacja o stanie konta ubezpieczonego

- 1b
- 2c
- 3b
- 4c

Ulotka ZUS dla emerytów

- 1b
- 2c
- 3a
- 4c

Poradnik Pomoc publiczna

- 1a
- 2b
- 3b
- 4a
- 5b

Broszura informacyjna do załącznika składanego wraz z zeznaniem PIT-28 (2)

- 1b
- 2a

Broszura Ulga na dzieci

- 1a
- 2c
- 3b
- 4b